БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 53 (18.231). • 4 март 1982 йил, пайшанба • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИ РЕСПУБЛИКА СОВЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

БАЙРОҚДОРЛАРДАН ЎРНАК ОЛИНГ!

ДЕҲҚОНЧИЛИК ВА ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШ ВА ТАЙЁРЛАШНИ КЎПАЙТИРИШ УЧУН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ХОДИМЛАРИ РЕСПУБЛИКА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИНГ 1981 ЙИЛГИ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Республика қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди тарихий қарорларини изчиллик билан турмушга татбиқ этиб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун Бутунттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, ўтган йили меҳнатда катта ғалаба қозондилар — тайёрлов пунктларига 6 миллион 23 минг тоннага яқин пахта, шу жумладан, 387 минг тонна энг қимматбаҳо ингичка толали пахта етказиб берилди. Пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 32,2 центнерни ташкил қилди, 4 миллион тоннадан кўпроқ пахта машиналарда териб олинди.

2 миллион 805,3 минг тонна дон, шу жумладан 1 миллион 430 минг тонна маккажўхори, 517 минг тонна шоли етиштирилди.

Сабзавот, картошка, полиз маҳсулотлари, мева ва узумдан мўл ҳосил етиштирилиб, йиғиб-териб олинди.

Чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш планлари муваффақиятли бажарилди. Сув хўжалиги, тайёрлаш ташкилотларининг, «Госкомсельхозтехника» ремонт корхоналарининг коллективлари, ўрмон хўжалиги, хўжаликлараро ва аграр-саноат корхоналарининг, илмий тадқиқот, лойиҳа муассасалари ва қишлоқ хўжалиги ўқув юртларининг ходимлари катта муваффақиятларга эришдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш, 1981 йилги халқ хўжалик планини муваффақиятли бажариш учун ўтказилган социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқиб, қуйидагиларни республика социалистик мусобақасининг ғолиблари деб топдилар ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари, дипломлари ҳамда пул мукофотлари билан тақдирладилар:

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР

Хўжайли райони;
Беруний районидаги А. Навоий номли колхоз;
Амударё районидаги Тельман номли колхоз;
Чимбой районидаги «Бахтли» совхози;
Кегайли районидаги Куйбишев номли совхоз;
Нукус районидаги Жданов номли совхоз;
Элликқалъа районидаги «Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги» совхози;
«Главсредазирсовхозстрой»нинг «Туртkульцелинхлопок» трестига қарашли «Ленинизм» совхози;
«Главсредазирсовхозстрой»нинг «Каракалпакцелинрис» трестига қарашли «Қораўзак» совхози.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ

Комсомолобод райони;
Москва районидаги «Ленинизм» колхози;
Олтинкўл районидаги Свердлов номли колхоз;
Ленин районидаги «Победа» колхози;
Марҳамат районидаги «Октябрь 50 йиллиги» колхози;
Пахтаобод районидаги «Правда» колхози;
Андижон районидаги «Ямбол» совхози;
Марҳамат бош пилла қуритиш корхонаси;
Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига қарашли Киров номли аграр-саноат комбинати;
Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига қарашли «Андижанирстрой» тресті.

БУХОРО ОБЛАСТИ

Пешку райони;
Конимех райони;
Ғиждувон районидаги К. Маркс номли колхоз;
Қизилтепа районидаги «Партия XXII съезди» колхози;
Вобкент районидаги Калинин номли колхоз;
Бухоро районидаги «Маданият» колхози;
Қоракўл районидаги «Искра» колхози;
Ромитан районидаги «Ромитан» совхози;
Бухоро қоракўл заводи;
Қизилтепа районидаги «Маликчўл» совхози;
Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги қурилиши давлат комитетига қарашли «Амубухараканалстрой» қурилиш бошқармаси;
Бухоро қишлоқ хўжалиги техникуми;
Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти давлат комитетининг Бухоро области қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти Вобкент район ишлаб чиқариш бирлашмаси.

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ

Арнасой райони;
Жиззах районидаги «Москва» колхози;
Дўстлик районидаги Қ. Раҳимов номли совхоз;
Мирзачўл районидаги «Ўзбекистон» совхози;
Фориш районидаги Ильич номли совхоз;
Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги Жиззах область ишлаб чиқариш аграр-саноат бирлашмасининг «Гулбулоқ» совхози;
Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги Жиззах область сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармаси;
«Главсредазирсовхозстрой»га қарашли «Джизакстепстрой» бошқармаси.

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ

Қамаши райони;
Китоб районидаги Куйбишев номли колхоз;
Яккабоғ районидаги «Қизил юлдуз» колхози;
Шаҳрисабз районидаги Энгельс номли колхоз;
Нишон районидаги У. Юсупов номли совхоз-техникуми;
Қарши районидаги «Ленин йўли» совхози;
Деҳқонобод районидаги «СССР 50 йиллиги» совхози;
В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги фанлари академияси Ўрта Осиё бўлими дон илмий-тадқиқот институтининг К. Маркс номли совхози;
Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги Қашқадарё область ишлаб чиқариш аграр-саноат бирлашмасининг «Партия XIX съезди» совхози;
Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги Қашқадарё область сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармаси;
«Главсредазирсовхозстрой»га қарашли «Ремстроймаш» тресті Қарши тажриба-ремонт механика заводи.

НАМАНГАН ОБЛАСТИ

Тўрақўрғон райони;
Поп районидаги «Партия XXII съезди» колхози;
Чортоқ районидаги А. Навоий номли колхоз;
Наманган районидаги «Ленинград» колхози;
Янгиқўрғон районидаги К. Маркс номли колхоз;
Уйчи районидаги Жданов номли колхоз;
Косонсой районидаги «Кўкимбой» совхози;
Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги Наманган область аграр-саноат ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ленин номли совхоз-заводи;
Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги Наманган область сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармаси.

САМАРҚАНД ОБЛАСТИ

Самарқанд райони;
Каттақўрғон райони;
Большевик районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли К. Маркс номли колхоз;
Пастдарғом районидаги Калинин номли колхоз;
Оқдарё районидаги «Партия XXII съезди» колхози;
Ургут районидаги «Октябрь» колхози;
Нарпай районидаги Ленин номли колхоз;

(Давоми иккинчи бетда)

ФИДОКОРОНА МЕҲНАТ НАМУНАСИ

НАВОИЙ ГРЭСИ ИШЧИЛАРИГА, ИНЖЕНЕРЛАРИГА, ТЕХНИКЛАРИГА, БАРЧА ҚУРИЛИШ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Азиз ўртоқлар, Навоий ГРЭСи муваффақиятли қуриб битказилганлиги ва у 1 миллион 250 минг киловаттдан иборат тўла қувват билан ишлатиш учун топширилганлиги муносабати билан самимий қутловларимни қабул этгайсизлар.

Маҳаллий газ ёқилғиси асосида ишлайдиган катта иссиқлик электр станцияси мураккаб табиий иқлим шароитларида қурилганлиги Ўзбекистон ССРнинг ҳамда Ўрта Осиёдаги бошқа иттифоқдош республикаларнинг энергетика потенциалини кучайтиришга, саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришга қўшилган салмоқли ҳиссадир.

Энергетика агрегатларининг лойиҳадаги техникавий-иқтисодий кўрсаткичларига жадал эришилиши натижасида электр станцияни қуриш учун сарфланган маблағ ҳозиргача халқ хўжалигига бир неча баравар ортиғи билан қайтариб берилганлиги жуда муҳимдир. Бу — капитал маблағдан юксак самарали фойдаланишнинг яхши намунасидир.

Эришилган муваффақиятлар — янги энергетика қувватларини ишга туширишни таъминлашда, Ўзбекистон республика партия ташкилоти раҳбарлигида меҳнаткашларнинг оммавий социалистик мусобақасини доимо такомиллаштиришда қурувчилар, монтажчилар, станция ходимлари, лойиҳачилар ва машинасозлар коллективлари мустаҳкам ижодий ҳамкорлигининг ва меҳнатдаги юксак жўшқинлигининг якунидир.

Сизлар бундан буён ҳам халқ хўжалигининг самарадорлигини ошириш ҳамда ишлаб чиқаришни ёппасига электрлаштириш асосида интенсивлаш учун курашнинг олдинги сафида бораверасизлар, деб қатъий ишонч билдираман.

Азиз ўртоқлар, сизларга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, КПСС XXVI съезди қарорларини ва ўн биринчи беш йиллик топшириқларини бажаришда янгидан янги меҳнат муваффақиятлари тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ.

Замондошларимиз

АҲД

Адҳам Йўлдошев — Сирдарё областидаги Абдалин номли совхознинг илғор бригада бошлиқларидан биридир. 1981 йилда унинг бригадаси пахтадан мўл ҳосил кўтариб, барчага ибрат бўлди. Бригада коллективи 1982 йил экиш мавсумига қизғин тайёргарлик кўрди.

— Бригадамизнинг аҳил коллективи, — дейди бригада бошлиғи Адҳам Йўлдошев, — республикамиздаги бир группа донгдор бригадирларнинг Ўзбекистондаги барча пахтакорларга мурожаатини зўр қувонч билан кутиб олдилар. Бу мурожаат бизни янгидан янги марраларни эгаллашга чорламоқда.

Суратда: Бригада бошлиғи Адҳам Йўлдошев.

А. Тўраев фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕАТР ЖАМИЯТИНИНГ ОЛТИНЧИ СЪЕЗДИГА

Азиз ўртоқлар!

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети Ўзбекистон Театр жамияти VI съездининг делегатлари ва меҳмонларини, республика саҳна санъатининг барча арбобларини астойдил ва қизғин табриклайди.

Сизларнинг съездингиз шонли даврда ўтмоқда. Совет халқи шонли Коммунистик партия, унинг улуғ Ленин иши содиқ давомчиси, замонамизнинг атоқли сиёсий ва давлат арбоби, ер юзидаги кишиларнинг тинчлиги ва бахт-саодати учун толмас курашчи Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитети раҳбарлигида КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини меҳнат ғайрати ва сиёсий активлик мислсиз жўш урган вазиятда муваффақиятли амалга оширмоқда. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга ҳозирлик кўрмоқда.

Партиянинг улуғвор режаларини амалга оширишда санъаткор зиёлиларнинг роли буюк ва бебаҳодир. Совет жамиятининг маънавий турмуши тобора ранг-баранг ва бой бўлиб бораётганлигида маданият, адабиёт ва санъат арбобларининг хизмати жуда катта. Улар совет кишиларини ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашда, марксча-ленинча дунёқарашни шакллантиришда, совет турмуш тарзининг юксак маънавий принципларини қарор топтиришда катта роль ўйнамоқдалар.

Кейинги беш йил мобайнида республика саҳна санъатини янада ривожлантириш учун кўп иш қилинди. Ҳамманинг таҳсинига сазовор бўлган бирталай чинакам истеъдодли асарлар майдонга келди. Театрлар ва концерт коллективларининг репертуари анча кенгайди ва бойиди, унинг ғоявий ва бадиий савияси ошди, унда совет воқелиги тўғрисида ҳикоя қиладиган, совет кишиларининг бой маънавий дунёсини ва олижаноб муддаоларини, СССР халқларининг бузилмас дўстлигини акс эттирадиган асарлар тобора сезиларли ўрин олмоқда.

Совет актёри — ўз халқининг фикр-ўйлари ва орзу-умидлари ифодачисидир. У ўзининг бутун умрини саҳна санъатига бағишлайди, замонавий совет театрини ардоқлаб асрайди ва ривожлантиради. Ўз ижодига юксак талабчанлик, Ватанга, халқлар тинчлиги, дўстлиги, коммунизм олижаноб идеалларига астойдил садоқат унинг ўзига хос хусусиятидир.

Л. И. Брежневнинг «Кичик ер», «Тикланиш», «Қўриқ» ва «Эсдаликлар» номли машҳур асарлари бутун совет маданияти учун бўлганидек, театр санъати арбоблари учун ҳам катта мактабдир. Бу асарлар халқ учун қандай ижод қилиш кераклигини, илҳомни нимадан излаш, янги дунё бинокорларининг ҳозирги кунлари улуғлигини қандай тасвирлаш лозимлигини ўргатади.

Қардош маданиятларнинг бир-бирига ўзаро таъсири ва бир-бирини ўзаро бойитиши жараёни актив давом этмоқда. Қардош республикалар адабиёт ва санъат кунлари ҳамда фестиваллари, ССР Иттифоқи Большой театрининг Тошкент шаҳридаги, А. Навоий номли Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театрининг Москва шаҳридаги гастроллари катта воқеа бўлди.

Республика театр арбобларининг профессионал маҳорати муттасил ўсмоқда. Театр ва концерт коллективларининг саноат корхоналари, қурилишлар, совхозлар ва колхозлар меҳнаткашлари билан, Совет Армияси жангчилари билан алоқалари мустаҳкамланмоқда.

Кўп иш қилинган бўлса ҳам, аммо хотиржам бўлиш ярамайди. Леонид Ильич Брежнев КПСС XXVI съездининг муътабар минбаридан туриб совет адабиёти ва санъати халқ манфаатларини кўзлаб яшаши, унинг шодликларига ва қайғусига шерик бўлиши, ҳаёт ҳақиқатини, инсонпарварлик идеалларимизни қарор топтириши, коммунистик қурилишнинг актив қатнашчилари бўлиши лозимлигини айтди.

Саҳна санъати ходимларининг бош вазифаси ўз истеъдод кучи билан ҳозирги замоннинг энг зарур муаммоларини очиб беришдан, революцион, жанговар ва меҳнат анъаналарининг жонли давомийлигини кўрсатишдан, совет воқелигининг бойлиги ва хилма-хиллигини юксак ғоявий ва юксак бадиий тарзда тараннум этишдан, чинакам янгиликни илҳом ва мароқ билан куйлашдан ҳамда жамиятимизнинг олға қилаётган ҳаракатига халақит бераётган ҳамма иллатларни фош қилиб ташлашдан иборат. Меҳнаткашларнинг маданиятини ҳар томонлама ошириш, кенг оммани порлоқ коммунистик идеаллар руҳида тарбиялаш — уларнинг бурчидир.

Театр санъатини ривожлантиришда танқидчилик катта роль ўйнайди. Танқидчилик санъатда ленинча партиявийлик, халқчиллик принципларини қарор топтириши ҳамда синалган социалистик реализм методига таяниб ижодий меҳнатга актив кўмаклашиши, ғоясизлик кўринишига нисбатан муросасиз бўлиши лозим.

Саҳна санъати ходимлари олдида турган масъулиятли вазифаларни ҳал этишда республика Театр жамияти муҳим роль ўйнайди. У жамиятнинг ҳар бир аъзосини коммунистик эътиқодлилик, масъулият туйғусини сезиш, бадиий талабчанлик руҳида доимо тарбиялаши, жамики янги, илғор услубларни қўллаб-қувватлаши, профессионал маҳоратни тинимсиз такомиллаштириши, истеъдодли ёшларнинг ўсиши тўғрисида ғамхўрлик қилиши керак.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети республика Театр жамиятининг VI съезди самарали ишлашини тилайди ҳамда саҳна санъатининг арбоблари ижодкор зиёлилар олдига КПСС XXVI съезди қўйган вазифаларни шараф билан бажарадилар, совет кўп миллатли маданиятини ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшадилар, деб ишонч билдиради.

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

СССР 60 ЙИЛЛИГИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

ТЕРМИЗ, 3 март. (ЎзТАГ). Сурхондарё область партия-хўжалик активининг бугун Термизда бўлиб ўтган йиғилиши қатнашчилари КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IV пленуми қарорлари асосида озиқ-овқат программасини ҳал этишни жадаллаштириш, чорвачиликни янада юксалтириш соҳасида область партия, совет, хўжалик ташкилотларининг вазифаларини муҳокама этдилар. Область партия комитетининг биринчи секретари А. Каримов доклад қилди.

Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан Жарқўрғон район партия комитетининг биринчи секретари И. Рустамов, Олтинсой район ижроия комитетининг раиси Х. Жабборов, Гагарин районидаги «Пограничник» совхозининг бригадири, КПСС XXVI съездининг делегати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Э. Бўриев, Термиз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг бош чўпони О. Маматов, Ленин йўли районидаги Охунбобоев номли совхоз сут соғувчиси Н. Жўраева, Шўрчи районидаги урғочи моллар етиштирадиган хўжаликлараро комплекс директори Х. Мингбоев, Шеробод районидаги «Октябрь 60 йиллиги» совхози маккажўхорикорлик бригадасининг бошлиғи Н. Ҳолмирзаева, Бойсун районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозининг бош чўпони Д. Нурматов, Жарқўрғон районидаги «Социализм» колхозининг бригадири, КПСС XXVI съездининг делегати Ҳ. Абдуллаева, Қумқўрғон районидаги Ғ. Ғулом номли маккажўхорикорлик совхозининг директори Х. Тангиров, Сариосиё районидаги «Коммунизм» совхозининг сут соғувчиси З. Азимова, Денов ёғ экстракция заводи партия ташкилотининг секретари Н. М. Меникаев, Ангор районидаги Калинин номли колхоз бригадири А. Мардаев... область меҳнаткашлари беш йилликнинг биринчи йилида эришган муваффақиятларни қайд этиб ўтдилар. Саноат ходимлари халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажардилар, топшириқдан ташқари 26 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Капитал қурилиш планлари ошириб бажарилди.

Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари ҳам самарали ишладилар. Давлатга ярим миллион тоннадан кўпроқ, шу жумладан 233 минг тоннадан ортиқ қимматли ингичка толали пахта топширилди, бу — аввалги йилдагига қараганда 18 минг тонна кўп. Икки юз минг тоннадан зиёд дон етиштирилди. Чорва туёғи кўпайди, уларни парвариш қилиш яхшиланди, бу эса гўшт, сут, тухум ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришни таъминлади.

Йиғилиш қатнашчилари ўтган йил эришилган муваффақиятларни қайд этиб, бу йил ва умуман беш йилликда қилиниши лозим бўлган ишларга, даставвал қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада юксалтириш вазифаларига асосий эътиборни қаратдилар.

Область пахтакорлари беш йиллик иккинчи йили учун юксак мажбуриятларни қабул қилдилар. Улар 600 минг тонна, шу жумладан 300 минг тонна ингичка толали пахта териб давлатга топширишга қарор бердилар. Нотиқлар таъкидлаб ўтишганидек, илғор коллективларнинг тажрибасини кенг оммалаштириш ва ундан фойдаланиш шу мажбуриятларни муваффақиятли бажаришнинг муҳим шарти бўлади. Бултур областда ўртача ҳосилдорлик 34 центнер бўлганида кўпгина хўжаликлар гектар бошига 40-45 центнердан пахта бердилар, 15 бригада эса 60 центнерлик маррадан ҳам ўзиб кетди. Қумқўрғон районидаги «Қизил Октябрь» колхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳасан Мухторов раҳбарлик қилаётган бригада 70,5 центнердан ингичка толали пахта олди. Мўл ҳосил миришкорлари муваффақиятларининг сири — ердан, техникадан, ўғитлардан, сувдан моҳирлик ва омилкорлик билан фойдаланишда, илғор агротехникага амал қилаётганликларидадир. Республика илғор бригадаларининг СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини олтмиш центнерлик ҳосил етиштириш билан нишонлаш тўғрисидаги даъватига ҳар бир деҳқон амалий жавоб қайтариши керак.

— Ҳозир областда янги агротехника усули — ингичка толали ғўзанинг капсула қилинган чигитларини экиш усули амалга оширилмоқда. Бу йил баҳорда 20 минг гектар майдонга чигит шу усул билан экилади.

Озиқ-овқат программасининг муваффақиятли ҳал этилиши қишлоқ хўжалигининг озиқ-овқат маҳсулотлари етиштириладиган барча тармоқларини ва даставвал чорвачиликни жадал ривожлантиришни қатъий талаб этажагини нотиқлар айтиб ўтдилар. Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездида чорвачиликни зарбдор фронт деб атади. Областда шу беш йиллик мобайнида гўшт етиштиришни икки баравар, сут етиштиришни 1,8 баравар, тухум етиштиришни 2,4 баравар ошириш кўзда тутилмоқда. Мана шу вазифани уддалаш учун барча резервларни ишга тушириш зарур. Чорва молларни боқиб семиртиришни яхшилаш шундай резервларнинг бири эканлиги нутқларда таъкидлаб ўтилди. Яхши парвариш қилиб тўғри боқилган тақдирда қорамолларнинг гўштга топшириладиган ўртача вазнини 410 — 420 килограммга, чўчқалар вазнини 115 килограммга, қўйлар вазнини 50 килограммга етказиш мумкин. Жамоат чорвасини ўз шахсий хўжалигида боқиш учун олаётган Одесса области қишлоқ меҳнаткашларининг тажрибасини кенг қўлланиш керак.

Чорва молларни пахтачилик бригадаларида парвариш қилишни ташкил этган наманганликларнинг ташаббуси областда қўллаб-қувватланди. Ҳисоб-китоблар шуни кўрсатадики, шу тажрибадан кенг фойдаланилган тақдирда область беш йиллик охирига бориб қўшимча равишда 10 минг тонна гўшт олиши мумкин.

Нутқларда паррандачилик комплексларини, хўжаликлараро чўчқачилик фермаларини ривожлантиришга, саноат, транспорт, алоқа корхоналари, қурилиш ташкилотларининг ёрдамчи хўжаликларига кўпроқ аҳамият бериш зарурлигига эътибор жалб қилинди. Областда ҳозирдаёқ 74 та ана шундай хўжалик бўлиб, улар меҳнаткашларни чорвачилик маҳсулотлари билан таъминлашга каттагина ҳисса қўшмоқда.

Нотиқлар чорвачиликни жадал ривожлантириш мустаҳкам ем-хашак базасини талаб этишини айтдилар. Биринчи навбатда суғориладиган ерлардан янада самарали фойдаланиш ҳисобига ем-хашак етиштиришни кўпайтириш керак. Сурхондарёнинг иқлим шароитларида масалан бедапояларда беда ўрими ўртасидаги муддатларни анча қисқартириш ва шунинг ҳисобига қўшимча равишда талайгина ем-хашак олиш мумкин. Маккажўхори ҳосилдорлигини ошириш — яна бир резервдир.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади. Йиғилиш аҳли уни самимий кутиб олди.

Ш. Р. Рашидов КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини гулдурос қарсаклар остида Сурхондарё областига топширди. Область Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида юксак натижаларга эришганлиги, 1981 йилда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш давлат планини муваффақиятли бажарганлиги учун шу байроққа сазовор бўлди.

Йиғилиш қатнашчилари юксак мукофот учун астойдил миннатдорчилик изҳор қилдилар, область меҳнаткашлари 1982 йилги ва умуман беш йиллик планлар ҳамда мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш учун, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани янада кенг авж олдирадилар, деб ваъда бердилар.

МОСКВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, ПХР Министрлар Советининг Раиси Войцех Ярузельский бошчилигида расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Польша Халқ Республикаси партия-давлат делегацияси 2 март куни ватанига жўнаб кетди.

Аэродромда В. Ярузельскийни, делегация аъзоларини Л. И. Брежнев, Н. А. Тихонов, Ю. В. Андропов, А. А. Громико, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, К. В. Русаков ўртоқлар, бошқа расмий кишилар самимий кузатиб қолдилар. (ТАСС).

ҚОЗОҚ ТИЛИДА

ОЛМАОТА. (ТАСС). «Қозоғистон» республика нашриёти В. И. Лениннинг 55 томлик Тўла асарлар тўпламининг қирқ бешинчи томини қозоқ тилида босмадан чиқарди. Нашрни Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институти тайёрламоқда.

ОЛИМЛАРНИНГ САЛМОҚЛИ ҲИССАСИ

СССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ ЙИЛЛИК УМУМИЙ ЙИҒИЛИШИ

Шу беш йилликдаги ва умуман 80-йиллардаги бунёдкорлик ишларининг улуғвор программасини бажаришда СССР Фанлар академиясига, бутун совет фанига муҳим ва масъулиятли роль ажратиб берилганлиги билан совет олимлари фахрланадилар. СССР Фанлар академиясининг 3 март куни Москвада очилган йиллик умумий йиғилиши сессияси КПСС XXVI съездидан кейин ўтган бир йил мобайнида олимлар фаолиятини якунлайди.

Йиғилиш президиумида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, академия раҳбарлари ўтиришибди.

Йиғилишни СССР Фанлар академиясининг президенти академик А. П. Александров очди.

Бизнинг йиллик йиғилишимиз, деди у, бутун мамлакат СССР ташкил этилган куннинг 60 йиллигини нишонлашга тайёргарлик кўраётган кунларда ўтмоқда. Совет олимлари, мамлакатнинг барча зиёлилари кўп миллатли давлатимизнинг иқтисодий қудратини мустаҳкамлашда, халқ маданиятини ва соғлиқни сақлашни муттасил ривожлантиришда муҳим роль ўйнайдилар.

Сўнгра СССР Фанлар академиясининг президенти экономиканинг етакчи тармоқларида сифат жиҳатидан янги поғонага эришиш учун муваффақиятли ҳал этилиши лозим бўлган тадқиқотларни ривожлантиришнинг баъзи бир энг муҳим масалаларига тўхталиб ўтди. Академиянинг энг салмоқли фундаментал ишлари электроника, химия, приборсозлик, ҳисоблаш техникаси ва бошқа тармоқларда янги технологияларни яратишга тезроқ таъсир қилиши учун бутун куч-ғайратни актив ишга солиш лозим, деб таъкидлади у.

СССР Фанлар академияси президиумининг бош илмий секретари академик Г. К. Скрябин СССР Фанлар академиясининг 1981 йилги фаолияти тўғрисида доклад қилди. СССР Фанлар академияси, иттифоқдош республикаларнинг фанлар академиялари, олий ўқув юртларининг олимлари партия XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб, ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида фундаментал тадқиқотларни илдам ривожлантиришга ва амалий тадқиқотларнинг натижадорлигини оширишга интилиб, бутун кучни халқ хўжалиги ва маданият учун энг зарур бўлган проблемаларни ишлаб чиқишга сарфладилар.

СССР Фанлар академиясининг президиуми КПСС XXVI съезди делегатлари ва ўнинчи чақириқ СССР Олий Советининг олтинчи сессияси депутатлари айтган таклифлар ҳамда мулоҳазаларни кўриб чиқишга катта эътибор берди. Биз СССР Олий Совети палаталари доимий комиссияларининг тавсияларини эътиборга олиб, бутун куч-қувватни энг истиқболли тадқиқотларга жамлаш, ресурсларни тежайдиган соҳаларга алоҳида эътибор бериш учун илмий ва лойиҳа-конструкторлик ташкилотлари тармоғини қайта кўриб чиқишимиз лозим.

Фанлар академияси тадқиқотларнинг натижаларидан кенг фойдаланиш, янги техникавий воситалар, материалларни ва технология жараёнларини ишлаб чиқаришда тезроқ ўзлаштириш тадбирларини амалга ошириши керак.

Партия съездидан кейин ўтган йил, деб таъкидлади олим, СССР Фанлар академиясининг тармоқ комплекси-ю, илмий-техника программалари ва энг муҳим илмий-техникавий проблемаларни ҳал этишга тааллуқли программаларни ишлаб чиқишда иштироки кучайиши билан нишонланди. Бу иш илмий тадқиқот, лойиҳа-конструкторлик ташкилотлари билан саноат корхоналарининг фаолиятини ташкилий ва иқтисодий жиҳатдан бириктиришдан иборат конкрет мақсадни кўзлаб ўтказилди. СССР Фан ва техника давлат комитети, Госплан, Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги билан биргаликда 170 та ғоят муҳим тармоқлараро программа тузиб чиқилди. Шулардан қирқтаси юзасидан ҳозирги беш йилликнинг ўзидаёқ халқ хўжалигида катта натижалар олиниши лозим. «Молекуляр биология», «Дунё океани», «Техникавий лазерлар», «Сейсмология ва зилзилабардош қурилиш», «Химиявий катализ» ва «Вибрацион техника» сингари муҳим проблемалар бўйича СССР Фанлар академияси бош муассаса ҳисобланади.

Йилнинг энг муҳим илмий ишларидан кўплари, деб таъкидлади Г. К. Скрябин, илмий муассасаларнинг ишлаб чиқариш билан, практика билан алоқаси кучайиб бораётганидан далолат беради, бу алоқалар тадқиқот ишлари жараёнининг ўзида вужудга келаётганлиги диққатга сазовордир. Жумладан, олим мамлакат энергетикасини олис истиқболда ривожлантириш программасини ишлаб чиқиш тугалланганини маълум қилди. Бу прогнозни асослаш учун мамлакат туташ электроэнергетика системасини ва ёқилғи хўжалигини 2000-йилгача ривожлантиришнинг тармоқ программалари ишлаб чиқилди.

Ер тўғрисидаги фан соҳасида Сибирь платформасининг шимоли-шарқида янги нефть конлари очилганлиги катта аҳамиятга эгадир. Бу ишда СССР Фанлар академияси Якутия филиали палеонтология институти билан геология институтининг олимлари актив ҳамкорлик қилдилар. Қудратли МГД генераторидан фойдаланиб, ерни электр магнит усулида текшириш борасидаги экспериментал ишларнинг катта босқичи тугалланди. Шу методикага биноан анча чуқурликдаги нефть-газ конлари контурларини аниқлаш имконияти кўрсатилди. Бу ишда Урал илмий марказининг атом энергияси институти, геофизика институти, академия Кола филиали геология институти олимлари билан бирга СССР Геология министрлигининг мутахассислари қатнашдилар.

Ижтимоий фанлар соҳасида докладчи иқтисодчилар, файласуфлар, тарихчиларнинг энг муҳим ишларини уқтириб ўтди. «Ҳозирги замоннинг жаҳоншумул проблемалари» номли салмоқли асар яратилди, унда асримизнинг озиқ-овқат, ёқилғи-энергетика, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш сингари энг муҳим социал-иқтисодий муаммолари атрофлича таҳлил этилди.

Бироқ, докладчи таъкидлаб ўтганидек, СССР Фанлар академиясининг министрликлар ва идоралар билан алоқалари экономиканинг ҳозирги куни талаб қилаётган даражада эмас. СССР Фанлар академияси бир йил муқаддам СССР Фанлар академияси институтлари илмий тадқиқотларнинг 188 та натижасидан ўн биринчи беш йилликда халқ хўжалигида фойдаланиш тўғрисида СССР Госплани, фан ва техника давлат комитети ҳамда 75 та министрлик ва идора қарамоғига ўз таклифларини юборган эди. Аммо тақдим этилган таклифлардан министрликлар 109 тасини ўзлаштириш учун қабул қилди, 31 тасини рад этди; 48 та таклиф юзасидан кўриб чиқиш натижалари маълум қилинмади. Баъзи министрликлар, масалан, СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги ўзига юборилган таклифлардан биронтаси хусусида фикр билдирмади.

Министрликлар мана шу ва бошқа илмий натижаларни рўёбга чиқариш масалаларига тузукроқ эътибор билан қарайдилар ва бу соҳада амалий чора кўрадилар, деб умид қиламиз.

Ҳисобот йилида СССР Фанлар академиясининг илмий муассасалари министрликлар ва идораларнинг тармоқ институтлари билан биргаликда академия тадқиқотларининг 1580 та натижаси юзасидан илмий тадқиқотлар ва тажриба-конструкторлик ишлари ўтказди. Дастлабки маълумотларга қараганда, 1981 йилда СССР Фанлар академияси ишлаб чиққан 230 та технология жараёни ва янги турдаги саноат маҳсулотлари ўзлаштирилди.

Сўнгра докладчи академиянинг мамлакатдаги илмий тадқиқотларни мувофиқлаштириб туриш, олий мактаб билан алоқа, илмий кадрлар тайёрлаш, илмий приборсозликни ривожлантириш соҳасидаги ишига тўхталди.

У космик тадқиқотлар программасини амалга оширишдаги ютуқлар тўғрисида гапирганида инсоннинг рекорд даражада узоқ учиши билан алоқадор бўлган «Салют-6» станциясини қайд этди. 1981 йилда монгол ва румин космонавтлари иштирокида халқаро экипажларнинг иккита якунловчи учиши бажарилди. Шу билан «Интеркосмос» программасини рўёбга чиқаришнинг энг муҳим босқичларидан бири тугалланди.

Автомат космик аппаратлар ёрдамида катта ҳажмдаги тадқиқотлар бажарилди. Венера планетасини тадқиқ қилишни давом эттириш учун ўтган йилнинг охирида иккита планеталараро автомат станция учирилган эди. Улардан бири — «Венера-13» станцияси планетага қўнди, рангли телевизион манзарани ва заминнинг химиявий таркиби анализи натижаларини ерга юборди. Бугун биз бу қийин, аммо илм-фан учун жуда муҳим экспедицияни тайёрлаш ва ўтказишда қатнашган барча олимлар ва мутахассисларни ажойиб муваффақият билан табриклай оламиз. Халқаро ҳамкорлик программалари асосида бир қанча йўлдошлар учирилди.

Алоқани ривожлантириш, табиий ресурсларни ўрганиш учун, метеорология мақсадлари учун космик техникадан фойдаланиш кенгайтирилди.

СССР Фанлар академияси, деди Г. К. Скрябин, КПСС XXVI съезди қарорларига амал қилиб, социалистик мамлакатларнинг илмий ташкилотлари билан ҳамкорликни кенгайтирди ва чуқурлаштирди. Ҳисобот йилида 1600 тадан кўпроқ мавзу юзасидан биргаликда иш олиб борилди ва тадқиқотлар мувофиқлаштириб турилди.

Капиталистик ва ривожланаётган мамлакатларнинг илмий ташкилотлари билан бўлган алоқага келганда, бу соҳада империалист кучларнинг тинч-тотув яшашга ва кескинликни юмшатишга қарши қаратилган ҳаракатлари натижасида умуман халқаро вазиятнинг чигаллашганлиги таъсир ўтказди. АҚШ маъмурияти фан ва техника масалалари юзасидан Совет Иттифоқи билан тузилган ҳукуматлараро битимлар соҳасидаги алоқаларни деярли йўқ даражага келтириб қўйди.

Бироқ, ҳозирги Америка маъмуриятининг милитаристик йўли натижасида халқаро вазиятнинг чигаллашганлиги СССР Фанлар академиясининг бошқа капиталистик мамлакатлар билан илмий ҳамкорлигини умуман ривожлантиришга ҳеч бир жиддий таъсир ўтказа олмаганини уқтириб ўтмоқчиман.

Пировардида докладчи ишонч билдириб айтдики, мамлакатимиз олимлари бутун совет халқи билан биргаликда партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитети 1981 йил ноябрь Пленуми қарорларини амалга ошира бориб, ўз кучларини ўн биринчи беш йиллик планларини тўла ва ошириб бажаришга сарфлайдилар. Ўтган йилги илмий натижалар янги ютуқлар учун, коммунистик қурилишнинг улуғ ишига, ер юзида тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашга фанимизга янги салмоқли ҳисса қўшиши учун асос бўла олади.

Доклад юзасидан музокараларда академиклардан Е. П. Велихов, Я. Б. Зельдович, Н. Н. Иноземцев, П. Г. Костюк, Ю. А. Косигин, В. М. Тучкевич ва бошқалар сўзга чиқдилар.

Умумий йиғилиш сессияси ўз ишини давом эттирмоқда.

(ТАСС).

Жиззах область партия комитетининг пленуми

ЖИЗЗАХ, 3 март. (ЎзТАГ). Жиззах область партия комитетининг бугун бўлиб ўтган пленуми қатнашчилари партия XXVI съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори асосида партия ўқувининг ғоявий-назарий савиясини ошириш соҳасида область партия ташкилотларининг вазифаларини муҳокама қилдилар. Пленум иштирокчилари партия маорифи системасидаги мактаблар ва семинарларда ўқишнинг аҳволини таҳлил қилиб, кўпгина партия ташкилотларида, шу жумладан Жиззах шаҳар, Мирзачўл ва Дўстлик район партия ташкилотларида машғулотларнинг сифати ва мазмуни, ўн биринчи беш йилликда меҳнат коллективлари олдида турган конкрет вазифалар билан уларнинг алоқаси яхшиланганлигини уқтириб ўтдилар. Коммунистларнинг сиёсий савияси анча ошди, уларнинг билимдонлиги ўсди. Ҳозир партия ўқуви шохобчаларидаги машғулотларни меҳнаткашларни шонли юбилей — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган мусобақага кенг жалб этишга, уларнинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини юксалтиришга қаратиш лозимлиги таъкидлаб ўтилди.

Пленумда Жиззах область партия комитетининг биринчи секретари Т. Боймиров нутқ сўзлади.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л. И. Греков иштирок этди.

* * *

Шу куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л. И. Греков Жиззах областига КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини тантанали вазиятда топширди. Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида юксак натижаларга эришганлиги, 1981 йилда иқтисодий ва социал ривожланиш планини муваффақиятли бажарганлиги учун область ана шу мукофотга сазовор бўлган эди.

17 апрель — коммунистик шанбалик куни

Ромитан районидаги «КПСС XXVI съезди» совхозининг меҳнаткашлари Москвадаги илғор корхоналар коллективларининг В. И. Ленин туғилган куннинг 112 йиллигига бағишланган Бутуниттифоқ коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги даъватига жавобан меҳнат байрамини далалар ва фермаларда зарбдорларча меҳнат унумдорлиги билан нишонлашга аҳд қилдилар.

Шанбалик куни яна 50 гектар қўриқ ер алмашлаб экишга киритилади, — дейди хўжалик директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Муяссар Барноева. — 50 гектар майдонда мевали боғ, токзор, озуқа экинлари майдони барпо этишни мўлжалламоқдамиз.

Бу йил маккажўхорикорларимиз ҳар гектар майдондан 120 центнер маккажўхори дони, камида 400 килограмм кўк поя етказиб бериш мажбуриятини олдилар. Беш йилликнинг охирига борибоқ, хўжаликнинг суғориладиган экинзорларини уч минг гектарга етказишга қарор қилинди. Маккажўхори етиштириш анча кўпайтирилади.

Хўжалик меҳнаткашлари яқинда Пешку районидаги «Пешку» совхози коллективи билан социалистик мусобақа тўғрисида шартнома туздилар. Ихтисослаштирилган маккажўхорикор хўжалик аъзолари ҳам Бутуниттифоқ шанбалик кунида бажариладиган конкрет ишлар ҳажмини белгилаб олдилар.

БАЙРОҚДОРЛАРДАН ЎРНАК ОЛИНГ

(Боши биринчи бетда)

Жомбой районидаги «Украина» совхози;

Нурота районидаги «Ғозғон» совхози;

Советобод районидаги «Ўзбекистон 50 йиллиги» совхози;

«Узсельхозхимия» Булунғур районлараро ишлаб чиқариш бирлашмаси;

Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги Самарқанд область ишлаб чиқариш аграр-саноат бирлашмасига қарашли «Партия XXV съезди» совхоз-заводи;

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти давлат комитети Самарқанд область қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминотининг Самарқанд район ишлаб чиқариш бирлашмаси.

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ

Гагарин райони;

Жарқўрғон районидаги «Социализм» колхози;

Сариосиё районидаги Жума Пирназаров номли колхоз;

Шўрчи районидаги «Ленинобод» колхози;

Ангор районидаги «Толимарон» совхози;

Ленин йўли районидаги К. Раҳимов номли совхоз;

Шеробод районидаги «Октябрь 60 йиллиги» совхози;

Ўзбекистон ССР Ўрмон хўжалиги министрлигининг Узун ўрмон хўжалиги.

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ

Оқолтин райони;

Ворошилов районидаги К. Маркс номли колхоз;

Гулистон районидаги «Октябрь» колхози;

Комсомол районидаги «Коммунизм» колхози;

Ильич районидаги «Правда» совхози;

Боёвут районидаги ғунажин етиштирадиган «Прогресс» хўжаликлараро корхона.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ

Калинин райони;

Пискент райони;

Коммунистик районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Политотдел» колхози;

Бекобод районидаги Ленин номли колхоз;

Оққўрғон районидаги «Ленинизм» колхози;

Ғалаба районидаги «Ленинград» колхози;

Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози;

Калинин районидаги И. Охунбобоев номли совхоз,

Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхози;

Оҳангарон районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхоз-саноат комплекси;

Бўстонлиқ районидаги «Октябрь 60 йиллиги» ўрдакчилик-наслчилик репродуктори;

«Узсельхозхимия» Бўстонлиқ район ишлаб чиқариш бирлашмаси;

Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига қарашли Тошкент область ишлаб чиқариш аграр-саноат бирлашмасининг «Паркент» совхоз-заводи;

Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига қарашли Тошкент область ишлаб чиқариш аграр-саноат бирлашмасининг «Хасково» совхози;

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти давлат комитетининг «Спецсельхозмонтаж» Тошкент тресті;

Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлигига қарашли Тошкент область ғалла маҳсулотлари ишлаб чиқариш бошқармасининг Оҳангарон ғалла маҳсулотлари комбинати;

В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги фанлари академияси Ўрта Осиё бўлими академик Р. Р. Шредер номидаги Ленин орденли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси;

«Главсредазирсовхозстрой»га қарашли «Средазгипроводхлопок» институти;

Тошкентдаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти;

«Узгипросельстрой» республика лойиҳа институти.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ

Ленинград райони;

Фарғона районидаги Ленин номли колхоз;

Бувайда районидаги «Партия XX съезди» колхози;

Киров районидаги «Москва» колхози;

Бағдод районидаги «Большевик» колхози;

Ўзбекистон районидаги «Комсомол» совхози;

Фрунзе районидаги Жданов номли совхоз;

Охунбобоев районидаги Фарғона давлат зотли паррандачилик заводи;

Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига қарашли Фарғона область ишлаб чиқариш аграр-саноат бирлашмасининг «Ленинград» совхози;

Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлигига қарашли Фарғона область ғалла маҳсулотлари ишлаб чиқариш бошқармасининг Қува ғалла маҳсулотлари комбинати.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ

Қўшкўпир райони;

Урганч районидаги Ленин номли колхоз;

Хазорасп районидаги Жданов номли колхоз;

Гурлан районидаги «Ленинизм» колхози;

Хива районидаги Фрунзе номли колхоз;

Янгиариқ районидаги Киров номли колхоз;

Гурлан районидаги «Янгиобод» совхози;

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти давлат комитети Хоразм область қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминотининг Шовот район ишлаб чиқариш бирлашмаси.

Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги қурилиши давлат комитетининг «Хорезмсовхозводстрой» тресті.

Область ва район партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ва район ижроия комитетларига, жойлардаги қишлоқ хўжалик органларига, касаба союз ва комсомол ташкилотларига, колхоз, совхоз ва бошқа корхона ҳамда ташкилотларнинг раҳбарларига ва мутахассисларига 1981 йилги якунларни чуқур таҳлил қилиш, республика социалистик мусобақасининг ғолиблари бўлган илғор хўжаликлар, корхоналар, ташкилотлар, районларнинг тажрибасини умумлаштириш ва кенг оммалаштириш таклиф қилинди.

ХИМИЯ САНОАТИ ХОДИМЛАРИ ҲАФТАЛИГИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

МАШИНАСОЗЛАР ҲИССАСИ

Чирчиқ шаҳридаги Ўзбекистон химия машинасозлиги корхонаси ишлаб чиқараётган хилма-хил машина ва механизмлар мамлакатимиздаги кўпчилик химия заводлари ҳамда фабрикаларида кенг қўлланилмоқда. Химия аппаратлари ва машиналари чет элларда ҳам, айниқса социалистик мамлакатларда катта шуҳрат топди.

Корхона коллективи ўз зиммасидаги масъулиятли вазифаларни ҳис этган ҳолда тайёрланаётган маҳсулотларнинг ғоятда сифатли бўлиши учун қизғин курашмоқда. Шунинг учун ҳам давлат Сифат белгиси билан чиқарилаётган машина ва ускуналар ишлатувчиларни ғоятда мамнун этмоқда.

Шу кунларда завод коллективи ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш ва ўз устига олган юксак социалистик мажбуриятларини бажариш йўлида хормай-толмай меҳнат қилмоқда. Бу мусобақада корхонанинг илғор ишчиси Василий Коростин ҳам пешқадамлик қилаётир. У республикадаги ўн беш илғор ишчининг бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш даъватига қўшилиб, меҳнатда қатор ютуқларга эришмоқда.

Суратда: «Узбекхиммаш» заводининг илғор ишчиси В. Коростин.

В. Сироткин фотоси.

ЯНГИ ЦЕХ

ЧОРТОҚ районидаги маиший хизмат уйи ҳузурида тандир тайёрлайдиган цех очилди. Ҳозирги пайтда Наманган областининг барча районларида шундай цехлар ишлаб турибди. (ЎзТАГ).

ЎРТОҚЛАРЧА СУҲБАТ

2 март куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихоновнинг ПБИП Марказий Комитети Биринчи секретари, ПХР Министрлар Советининг Раиси В. Ярузельский билан учрашуви бўлди.

Н. А. Тихонов билан В. Ярузельский Совет — Польша ҳамкорлигининг бир қанча актуал масалаларини муҳокама қилиб, ПХРнинг хўжалик фаолиятини соғломлаштириш, сиёсий вазият тобора стабиллашиб бораётган шароитда Польша саноат корхоналарининг нормал ишлашини таъминлаш учун бу ҳамкорликнинг ошиб бораётган аҳамиятини уқтириб ўтдилар.

Шу мақсадга эришиш учун социалистик Польшанинг узоқ муддатли характердаги зарур шарт-шароитлари — ривожланган иқтисодий потенциали, малакали кадрлари борлигига, шунингдек Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар у билан қардошларча бирдам ва мададкор эканлигига ишонч изҳор этилди.

Суҳбат самимий, ўртоқларча вазиятда ўтди.

(ТАСС).

АҲОЛИГА ШИФОБАХШ ЁРДАМ ЯХШИЛАНСИН

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПАЛАТАЛАРИНИНГ ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРИДА

2 март куни Кремлда СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Совети соғлиқни сақлаш ва социал таъминот комиссияларининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди. СССР Олий Совети палаталари доимий комиссияларининг аҳолига шифобахш ёрдамни яхшилаш мақсадида дори-дармон ишлаб чиқаришни кўпайтиришга доир тавсияларни Медицина саноати министрлиги қандай бажараётганлиги тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Мажлисни комиссияларнинг раислари И. Н. Блохин билан З. И. Гусейнова олиб бордилар.

Қўшма депутатлик тайёргарлик комиссиясининг раҳбари Е. И. Чазов ва медицина саноати министри А. К. Мельниченконинг докладларида, депутатларнинг нутқларида шу нарса уқтириб ўтилдики, кейинги йилларда мамлакатда шифобахш воситалар ишлаб чиқариш ва улар билан таъминлаш кўпайди, янги дори-дармонларнинг катта миқдори ўзлаштирилди. Тармоқда асосий фондларни янгилаш ҳамда дори-дармон ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш соҳасида анчагина иш қилинди, дори-дармонлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва уларнинг сифатини яхшилашга доир бошқа тадбирлар амалга оширилди.

Шу билан бирга, деб таъкидланди мажлисда, дори-дармонлар ишлаб чиқаришда ҳали ҳам катта-катта камчиликлар бор, комиссияларнинг тавсиялари тўла-тўкис бажарилмаяпти. Бир қанча жойларда аҳолини зарур дори-дармонлар билан, ярани боғлаш материаллари билан таъминлашда узилишлар бўлишига йўл қўйилмоқда. Медицина саноати корхоналарини хом ашё билан таъминлашда қийинчиликлар бор, шу корхоналарни қуриш ва реконструкция қилиш суст олиб борилмоқда.

Комиссиялар ўз қарорида камчиликларни тугатишга, дори-дармон ишлаб чиқаришни янада ривожлантиришга, уларнинг сифатини оширишга, аҳолини дори-дармон билан таъминлашни яхшилашга қаратилган тадбирларни белгиладилар.

Комиссияларнинг ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари И. Б. Усмонхўжаев, СССР Олий Совети палаталарининг раислари А. П. Шитиков ва В. П. Рубен, бир қанча министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари иштирок этдилар. (ТАСС).

САНЪАТИМИЗ БИЛАН ПАРТИЯГА, ХАЛҚҚА ХИЗМАТ ҚИЛАЙЛИК

Бундан роппа-роса олтмиш йил муқаддам «Туркестанская правда» газетасида қуйидагилар ёзилган эди: «Хадра майдонида революцион театр томоша кўрсатди. Майдон атрофидаги чойхоналар томоша залига айланди. Тошкентдаги эски шаҳар маҳаллаларининг минглаб аҳолиси «Борис Годунов» тарихий пьесасини, шунингдек бошқа артистлар — бадиий сўз усталари ва хонандаларнинг концерт номерларини зўр қизиқиш билан томоша қилдилар. Улар халқ ҳаёти ва ғарб театрининг классик асарларидан саҳналар намойиш этдилар»... Газетада босилган ушбу сатрлар биринчи ўзбек профессионал театри — республикадаги 39 та давлат театри ва концерт ташкилотларидан бири бўлган Ҳамза номли ўзбек давлат академик драма театрининг спектакли тўғрисида авлодларга ҳикоя қилади.

3 март куни Ҳамза номли театрда актёрлар, режиссёрлар, рассомлар, санъатшунослар Ўзбекистон Театр жамиятининг VI съездига йиғилдилар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси баланд руҳ билан съезднинг фахрий президиумига сайланди.

Йиғилганлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг республика Театр жамияти VI съездига йўллаган табрикномасини самимий кутиб олдилар.

Жамият правлениеси президиумининг раиси С. А. Эшонтўраева ҳисобот доклади қилди.

Ревизия комиссиясининг доклади ва Ўзбекистон Театр жамияти уставига баъзи ўзгартишлар киритиш тўғрисидаги ахборот тингланди.

Съезд иштирокчилари республиканинг бадиий коллективлари КПСС XXVI съезди қарорларига амал қилиб, партия адабиёт ва санъат арбоблари олдига қўяётган юксак талабларга мос спектакллар яратишга интилаётганликларини таъкидладилар. Халқ қаҳрамонларининг образлари, тарихнинг унутилмас саҳифалари, Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг ривожланиш босқичлари театр саҳналарида ўз аксини топди. Ҳар йили 140 та премьера ҳозирги кунимиз театр йилномасига янги саҳифалар битмоқда. Л. И. Брежнев китоби асосида саҳнага қўйилган «Қўриқ» спектакли театримизнинг фахридир. Ўзбекистон ва барча қардош иттифоқдош республикалар драматургларининг асарлари асосида шу йилнома саҳифалари битилмоқда. Бадиий коллективлар ёш авлодга мўлжалланган спектаклларга катта эътибор бермоқдалар.

Бироқ, деб таъкидлашди съездда, театр санъати арбоблари, драматурглар, композиторлар ҳали халқдан қарздор бўлиб қолмоқдалар. Замонамиз қаҳрамони бўлган меҳнаткаш инсон образини яратишга янада зўр эътибор бериш талаб қилинади. КПСС Марказий Комитетининг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарори бизнинг зиммамизга катта вазифаларни юклайди. Партиявийлик ва халқчиллик руҳи билан суғорилган, Ватанимизнинг ҳозирги куни ва келажагига муносиб асарлар яратишга бутун кучни сарфлаш — Ўзбекистон театр санъати ҳар бир арбобининг бурчидир.

Съезд Ўзбекистон Театр жамияти правлениесининг янги составини сайлади.

Съезд ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева иштирок этдилар.

* * *

Театр жамияти янги правлениесининг шу куни бўлиб ўтган пленумида правление президиуми сайланди. СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотларининг лауреати Сора Эшонтўраева правление президиумининг раиси қилиб сайланди.

(ЎзТАГ).

ЕТТИ ИЛҒОР ЧОРВАДОР ТАШАББУСИГА ҚЎШИЛИБ

НАСЛЧИЛИК ФАБРИКАСИ

Ўтган йилнинг охирлари эди. Область миқёсидаги катта бир йиғилишда пешқадам сут соғувчилардан бири сўзга чиқиб, ҳар бош сигирдан 4,5 тоннадан сут соғиб олиш ҳақидаги мажбуриятини бажарганлиги ҳақида гапирди. У юксак натижаларга эришиш йўлида қилаётган ишлари, тажрибалари тўғрисида содда, лўнда, таъсирли ҳикоя қилиб берди.

Сўзга чиққан сут соғувчининг тажрибалари ҳақидаги гап танаффус вақтида ҳам давом этди. Беш-олти аёл таниқли ҳамкасбларини ўраб олишиб савол беришаётган эди. «Говмушларингизнинг зоти қанақа? Уларни қаердан олиб келгансизлар?»

— Қаердан бўларди, ўзимизнинг «Ҳамзаобод»дан-да.

Дарҳақиқат Бағдод районидаги «Ҳамзаобод» наслчилик совхозининг номи кейинги пайтларда бутун Фарғона области колхоз ва совхозларида, ҳатто энг мўътабар йиғилишларда ҳам тез-тез тилга олинадиган бўлиб қолди. Эндиликда областнинг кўплаб хўжаликлари ўз фермаларини шу совхоздан олинган зотли қорамоллар ҳисобига тўлдиришга интилишининг боиси ҳам ана шунда.

Фактлар, таҳлиллар, қолаверса эришилган натижалар, юқорида номи зикр этилган наслчилик совхози ва унинг уюшқоқ коллективи томонидан олиб борилаётган ишлар чиндан ҳам диққат эътиборга лойиқ эканлигини аниқ кўрсатиб турибди. Фарғона область партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган бюроси мазкур наслчилик хўжалигининг 1-фермаси мудири Суйдинисо Маматқулованинг колхоз ва совхозларга зотдор ғунажинлар етиштириб беришни кескин кўпайтириш юзасидан бошлаган ташаббусини маъқуллаганлигининг боиси ҳам шунда.

Ҳақиқатан ҳам «Ҳамзаобод» наслчилик хўжалиги коллективи зотдор қорамоллар етказиб беришдек масъулиятли вазифани тўла адо этиб, диққатга сазовор ишларни амалга оширмоқда.

Хўш, хўжаликларга зотдор ғунажинлар етиштириб бериш бу ерда қай тарзда йўлга қўйилган? Аввало шуни айтиш керакки, наслчилик совхози хўжаликлар ва аҳолидан 15—20 кунлик, вазни 45 килограмм атрофидаги зотдор бузоқларни танлаб сотиб олади. Табиийки бузоқлар қулай шароитларда зооветеринария қоидалари асосида парвариш қилинади. Бузоқлар биринчи ойда сигир сути билан озиқлантирилади, иккинчи ойда эса сунъий сут концентрат билан қўшиб боқилади. Кейинчалик 6 ойликкача концентрат билан майдаланган беда аралаш ҳолда берилади. Шу тариқа олти ойга борганда бузоқлар вазни 145 килограммга етади.

Наслчилик совхози ўтган йили колхозлардан 2511 бош бузоқ сотиб олган эди. Уларнинг вазни 450 килограммга етгач, қочирилиб 6 ойлик бўғоз ҳолида яна хўжаликларга сотилди. Бу йил ҳам наслчилик хўжалиги жойлардан 3000 бош сара бузоқ сотиб олади. Ҳозиргача 400 бошга яқин ана шундай бузоқлар харид қилинди. Бузоқ фермалари кунма-кун тўлиб бормоқда. Шундай қилиб, йил давомида областнинг колхоз ва совхозларига 2000 бош зотдор бўғоз ғунажин сотилади.

Шуни алоҳида таъкидлаб ўтмоқ керакки, ҳамзаободликлар колхоз ва совхоз фермаларини наслли ғунажинлар билан тўлдиришга бундан олдинги йилларда ҳам самарали ҳисса қўшиб келдилар. Мана биргина мисол. Ўтган йилнинг ўзида хўжаликларга 1399 ўрнига 1500 бош ғунажин етказиб берилганди. Бу рақамлар замирида наслчилик совхози мутахассислари, чорвадорларнинг кенг кўламдаги баракали меҳнатлари, изланишлари ётибди. Бинобарин, хўжаликда илмий тадқиқот муассасалари билан мустаҳкам ҳамкорликда иш кўриш, фан ютуқларини қўлланиш, илғор тажрибаларни ишлаб чиқаришга жорий этишга алоҳида эътибор билан қараб келинмоқда. 15 нафар олий ихтисосли, 12 нафар махсус ўрта ихтисосли мутахассис қорамоллар наслини яхшилаш, чорва маҳсулдорлигини ошириш йўлида куч ва билимларини аямай сарфламоқдалар. Изланишлар яхши самара бермоқда. Соғлом ўсаётган ғунажинлар суткасига 510 граммдан семирмоқда. Шу ўринда тажрибали бузоқбоқар М. Полвонованинг ибратли ишларини алоҳида таъкидлаб ўтмоқ жоиздир. Ўз ишининг ҳавасини олган бу бузоқбоқар ҳар бир бузоқни суткасига 600 граммгача семиртиришга муваффақ бўлаётир. У 1981 йил давомида семиртириш ҳисобига 9,8 тонна гўшт етиштирди. Унинг ҳамкасблари Ш. Чўлпонова, У. Накимова, К. Мадумарова каби қатор бузоқбоқарлар ҳам бу борада қувончли натижаларни қўлга киритмоқдалар.

Наслчилик хўжалиги гўшт, сут каби чорва маҳсулотлари етиштиришда ҳам ибратли ишлар қилаётганини қайд этиб ўтмоқ керак. Масалан, ўтган йили 87,1 тонна ўрнига 109,5 тонна гўшт етиштирилди. Бу аввалги йилдагига нисбатан 17 процент кўп демакдир. Ҳар бош сигирдан 3800 килограмм ўрнига 4230 килограммдан сут соғиб олиниб, бу соҳадаги топшириқлар ҳам ошириб адо этилди. М. Баратова, А. Ризақулова сингари сут соғувчилар эса ҳар бош сигирдан 4,5 тоннагача сут соғиб олдилар ва бу борада ишга солиниши мумкин бўлган резерв ва имкониятлар мавжудлигини амалда кўрсатдилар.

Биз келтириб ўтган рақамлар шубҳасиз салмоқли эканлиги кўриниб турибди. Аммо, наслчилик совхози фидокорлари эришилган муваффақиятлар билан чегараланиб қоладиганлардан эмас. Улар беш йилликнинг иккинчи йили учун аввалгиларидан ҳам юксакроқ мажбуриятлар қабул қилишган. Юбилей йилида область колхоз ва совхозларига қайд қилиб ўтилганидек, икки минг бош зотли ғунажин етказиб берадилар. Ҳар бир топширилган ғунажиннинг вазни 450—460 килограммга етказилиши кўзда тутилмоқда.

Ҳамзаободлик л а р н и н г шу кеча-кундуздаги ғайрат-шижоатларини кўрган киши бу фидокор кишилар ўз сўзларининг устидан чиқишга албатта қодир деган фикрга келиши аниқ. Чиндан ҳам ишлаб чиқариш жараёнлари тўла механизациялашган янги комплекслар ҳам, шу кунларда бунёд этилаётган молхоналар ҳам наслчилик совхози коллективи узоқни кўзлаб меҳнат қилаётганидан далолат бериб турибди. Ўтган йилнинг охирида бу ерда 3 минг бош қорамолга мўлжалланган йирик замонавий комплекс қурилиб битказилган эди. Республика партия ва ҳукумати кўрсатмасига мувофиқ комплекс яна минг бош қорамол сиғадиган даражада кенгайтириляпти. Мазкур комплекс ҳам шу йил май ойида ишга туширилади. 1-фермада эса 2000 бош қорамолга мўлжалланган 4 та янги корпус барпо этилади. Қурилиш, иш жараёнларини механизмлар зиммасига тўла юклаш борасида олиб борилаётган кенг кўламдаги ишлар кўзланган янги марраларни эгаллашда муҳим аҳамият касб этиши шубҳасиздир.

Ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили улуғвор вазифаларини бажариш йўлида фидокорлик кўрсатаётган наслчилик совхози коллективи янги юксак довонларни кўзлаб меҳнат қилмоқда. Бу йил хўжаликда янгидан 160 гектар ерда беда экилиб, бедапоялар майдони 550 гектарга етказилади. Ҳар гектар ҳисобига камида 200 центнердан пичан олиш кўзда тутилмоқда. Гектар бошига 600 центнердан маккажўхори кўк пояси олинади. Шундай қилиб, хўжалик ҳар гектар ҳайдаладиган ер ҳисобига 2040—2050 сўмлик маҳсулот етиштиришга эришяпти. Бу пландагидан 400—500 сўмлик ортиқ демакдир.

Республикамиздаги етти илғор чорвадорнинг Мурожаатномасида колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига чорвачиликни ривожлантиришга эътиборни кучайтириш зарурлиги кўрсатиб ўтилган. Ишни мурожаатнома асосида ташкил этаётган совхоз маъмурияти хўжалик истиқболини ўйлаб, ибратли тадбирларни амалга оширмоқда.

— Биз, — дейди совхоз директори ўртоқ Ғ. Солиев, — наслдор ғунажинлар етиштиришни йил сайин муттасил кўпайтириб борамиз. Бу борада кун тартибига қўйилаётган катта-кичик проблемалар ҳамда муаммоларни ҳал қилишга ҳам тўғри келади, албатта. Мақсадимиз ўн биринчи беш йилликнинг охирги йилларигача совхозда ўн минг бош ғунажинни парвариш қила олиш даражасига эришишдир.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

60 ЦЕНТНЕРЧИЛИК ҲАРАКАТИ КЕНГ ҚУЛОЧ ЁЙВЕРСИН!

МУРОЖААТГА ЖАВОБАН

— «Ўзбекистон «оқ олтин»ининг миллион-миллион тонналари бригадаларнинг ҳосилидан таркиб топади, бинобарин республика 1980 йилда эришган рекордни такрорлабгина қолмай, балки ундан ўзиб кетиши учун биз ҳаммамиз мўл ҳосил етиштирилишига фидокорона меҳнатимизни, ўз қалбимиз қўрини бағишлашимиз керак» дейилади республика донгдор бригадирларининг Ўзбекистондаги барча пахтакорларга Мурожаатида. Ҳақиқатан ҳам шундай. Бригадалар ҳосили йиғилиб, катта хирмон тикланади. Мен кўп йиллик тажрибамдан буни яхши биламан, — дейди Боғот районидаги Нариманов номли колхознинг бош агрономи Йўлдош Жуманиёзов.— Бригада бошлиғининг тажрибакорлигига, ишбилармонлигига ҳам кўп нарса боғлиқ.

Нариманов номли колхозда ҳам миришкор деҳқонлар, моҳир бригада бошлиқлари кўп. Шу туфайли колхозда ҳосилдорлик йил сайин ортиб бормоқда. Ўтган йили колхоз пахтакорлари ҳар гектар ердан 45 центнердан хирмон кўтаришган эди. Колхоз миришкорлари юбилей йилида Мурожаатга жавобан 1900 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 47 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олишди.

Шу кунларда колхоз далаларида иш қизғин. Кўклам экиш мавсумига ҳар тарафлама пухта ҳозирлик кўрилаётир. Яхоб бериш, ариқ-зовурларни тозалаш, маҳаллий ўғит жамғариш каби ишлар уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Ишда суръат ва сифат бирлигига эришиляпти. Суратларда: (чапда) колхоз бош агрономи Меҳнат Қизил Байроқ ва «Ҳурмат Белгиси» орденлари кавалери Й. Жуманиёзов. Ўнгда эса ерларни текислаш пайти.

Қ. Отаев фотолари (ЎзТАГ).

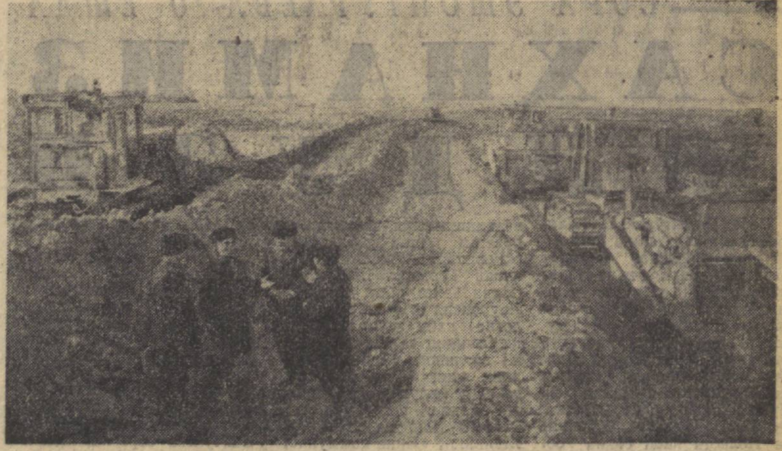

ФЕРМАЛАРДАН ДАРАКЛАР

Яккабоғ райони чорвадорлари давлатга гўшт сотиш ярим йиллик планини бажардилар. Қабул пунктларига 1100 тоннадан зиёд бўрдоқи гўшти етказиб берилди. Гўштга топширилган ҳар бир қорамолнинг тирик вазни 420-430 килограммни ташкил этди.

Бу муваффақиятга «Қизил Ўзбекистон», «Қизил Юлдуз», «Правда», «Ленинизм», «Марксизм» колхозлари ва «Яккабоғ» боғдорчилик совхози чорвадорлари салмоқли ҳисса қўшдилар.

Ж. БОБОЕВ.

* * *

Тўрақўрғон райони чорвадорлари дастлабки меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Бўрдоқибоқарлар қабул пунктларига 361 тонна юқори семизликда гўшт етказиб беришди. Бу юбилей йили биринчи квартал планида кўзда тутилганидан 31 тонна кўпдир. Гўштга топширилган ҳар бир қорамолнинг тирик вазни 410-430 килограммдан тўғри келди. Эришилган муваффақиятга «Партия XXV съезди», «Москва», Димитров номли, Карл Маркс номли колхозларнинг бўрдоқибоқарлари муносиб ҳисса қўшдилар.

А. САИДАҲМЕДОВ.

* * *

Худди шундай меҳнат ютуқлари қўлга киритилгани ҳақидаги хат-хабарларни Яккабоғ районидан Ш. МАҲМУДОВ, Ленинград районидан А. АҲМЕДОВ, Денов районидан Н. ТЕМИРОВ, Тўрақўрғон районидан Р. УММАТОВ, Фрунзе районидан (Фарғона области), О. УБАЙДУЛЛАЕВ ўртоқлар ҳам йўллашган.

ПЛАНЕТАМИЗДА

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

БОЛГАРИЯ:

ЯНГИ ЯРИМ АВТОМАТ ЛИНИЯ

Софиядаги «Памукотекс» комбинатида ўрнатила бошлаган ва ип газлама қийқимларини қайта ишлайдиган янги ярим автомат линия ҳар йили кўплаб хом ашё тежайди.

Янги линия эски ускунага нисбатан икки баравар кўп хом ашёни қайта ишлай олади. Уни ишлатадиган ишчилар сони ҳам икки баравар камаяди. Махсус ускуна чангни ютиб цехдаги ҳавони муайян температурада сақлайди. Бу ерда ҳамма хил чиқитлардан бир йилда 2700 тонна калава ип олинади. Ундан безак газлама ва уй-рўзғор газламалари тўқилади.

ВЕНГРИЯ:

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИР ЯРИМ БАРАВАР КЎПАЙДИ

Венгрия электрон саноатининг пешқадам заводи «Видеотон» савдо тармоқларига ҳар йили 300 мингтадан кўп оқ қора ва рангли тасвир кўрсатадиган сифатли телевизор, радиоприёмник ва кучайтиргичлар чиқармоқда.

Корхонани ривожлантириш борасида яқинда қабул қилинган перспектив программа беш йиллик охиригача «Видеотон» маҳсулот ишлаб чиқаришни 1,5 баравар кўпайтиришини кўзда тутади. Бу заводнинг фирма белгиси 52 мамлакатда яхши маълум. Совет Иттифоқи унинг энг катта буюртмачиларидан биридир. Масалан, Венгрия шу беш йилликда СССРга 300 миллион сўмлик электрон-ҳисоб машиналари ва шу машина деталларини юборади. Шу нарсаларнинг кўпчилиги «Видеотон»да ишлаб чиқарилади. (ТАСС).

«ЖАҲОНДАГИ БАРЧА ХАЛҚЛАРГА МУРОЖААТНОМА»

Афина. Жаҳон Тинчлик Кенгашининг қуролсизланиш масалалари билан шуғулланувчи комиссиясининг кенгайтирилган мажлиси ўз ишини тамомлади. Мажлисда иштирок этган 37 мамлакат, шунингдек БМТ вакиллари «Жаҳондаги барча халқларга мурожаатнома»ни муҳокама этдилар ва қабул қилдилар.

«Тинчликка таҳдид кучаймоқда, — дейилади Мурожаатномада, — Инсоният цивилизациясига барҳам бериши мумкин бўлган ядро ҳалокати хавфи бугунги кунда ҳар қачонгидан кўра кўпроқ. Вайронгарчилик келтирувчи мудҳиш қурол-яроғ кун сайин кўпроқ тўпланмоқда».

Тинчлик тарафдорлари ҳаракати, дейилади Мурожаатномада, БМТ Бош Ассамблеясининг қуролсизланиш масалалари билан шуғулланувчи махсус сессиясининг қарорлари қуролсизланишга эришишга қаратилган конкрет ишларда мужассамланиши учун ўзига боғлиқ бўлган барча чора ва тадбирларни амалга ошириши керак. Қуролланиш пойгаси урушга тайёргарликдан наф кўрадиган кишиларгагина керак.

Жаҳон Тинчлик Кенгаши барча тинчликсевар кучларни қуролсизланиш ва қуролланиш пойгасининг янги хатарли даврасининг олдини олиш тўғрисидаги талабларни қўллаб-қувватлаш юзасидан қудратли оммавий ҳаракатни авж олдиришга даъват этади.

Турли ижтимоий гуруҳлар ва шахсан ҳар бир киши қуролсизланиш учун курашиши зарур, дейилади сўнгра ҳужжатда. Планета аҳолиси турли табақаларининг вакиллари — эркаклар, аёллар, болалар, ишчилар, студентлар, ўқитувчилар, санъат ходимлари, олимлар, дин ва касаба союз арбоблари замонамизнинг бу ғоят муҳим вазифасини ҳал этишга ўз ҳиссаларини қўшишлари керак.

Бизлар Европада ядро қуролларини чеклаш тўғрисида Женевада олиб борилаётган музокараларни тез ва муваффақиятли тугаллашга даъват этамиз.

Биз ҳукуматларнинг юксак бурчларини уларга эслатиб ўтишимиз лозим. Ҳукуматларнинг вазифаси ер юзидаги барча кишиларнинг яшаш ҳуқуқини гарантиялаш, ҳар бир кишининг тинч ва хавфсиз яшаши ҳуқуқини, ризқ-рўзли, уй-жойли бўлиш, медицина хизмати, билим олиш, меҳнат қилиш, инсоний қадр-қиммат, урушлардан, қашшоқликдан, касалликлардан, маҳрумликлардан, инсон камситилишининг барча формаларидан халос бўлиш ҳуқуқини таъминлашдан иборат.

Мажлисда Жаҳон Тинчлик Кенгашининг қуролсизланиш проблемаларига бағишланган баёноти ҳам қабул қилинди. Баёнот БМТ Бош Ассамблеясининг қуролсизланиш масалалари билан шуғулланувчи иккинчи махсус сессиясига юборилади.

Афина анжуманининг қатнашчилари империалистик давлатлар, энг аввало АҚШнинг айби билан авж олдириб юборилган қуролланиш пойгаси шу вақтгача тўхтатилмаганлигидан ғоят ташвишга тушаётганликларини изҳор қиладилар.

Ҳужжатда Европада ядро қуролларини чеклаш тўғрисида Женевада ўтказилаётган Совет—Америка музокараларида бир битимга келиш, стратегик қуролларни чеклаш ва қисқартириш жараёнини қайта бошлаш зарурлиги таъкидланади.

Жаҳон Тинчлик Кенгаши АҚШ химиявий қуролларнинг янги турларини яратиш соҳасида бошлаб юборган қуролланиш пойгаси авж олдирилишига чек қўйиш учун шошилинч чоралар кўриш зарурлигини уқтириб ўтади.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **ЛОНДОН.** Буюк Британия либераллар партияси раҳбари Д. Стил консерваторлар ҳукуматининг Англия флотини Американинг «Трайдент» ракеталари билан қуроллантириш режаларини кескин қоралади.

У М. Тэтчер ҳукумати планларини амалга ошириш Буюк Британияга 10 миллиард фунт-стерлингга тушади, деди. Консерваторларнинг бу иши, деб таъкидлади нотиқ, мамлакат хавфсизлигини мустаҳкамлашга олиб келмайди, балки Англия экономикасидаги қийинчиликларни кўпайтиради, холос.

● **ТЕҲРОН.** Эрон радиосининг хабар беришича, Теҳронда курашаётган руҳонийлар уюшмасининг аъзоси Ҳожатул Ислом М. Ҳожагий ўлдирилди. Эрон оммавий ахборот воситалари кейинги кунларда ҳозирги режим мухолифлари активлашганлигини уқтирмоқдалар. Биринчи навбатда гап турли монархиячи гуруҳлар тўғрисида бормоқда. 22 февраль куни Теҳронда юз берган портлаш учун худди шоҳ тарафдорлари айбдордир. Портлаш вақтида 15 киши ҳалок бўлган ва 60 дан ортиқ киши жароҳатланган эди.

● **ТОКИО.** Япония ҳукумати ўтказаётган сиёсат сайловчиларнинг тобора кўпроқ норозилигига сабаб бўлмоқда. «Иомури» газетаси жамоатчилик фикрини сўраб чиқиш тўғрисида эълон қилган маълумотлар шуни кўрсатиб турибди. Масалан, савол-жавоб қилинганларнинг атиги 31,7 проценти ҳозирги министрлар кабинетини қўллаб-қувватлаган. Бу 1980 йилнинг ёзида ҳукумат ташкил топгандан бери ўтган вақт ичида аниқланган энг паст даражадир, деб таъкидлайди «Иомури» газетаси.

Д. Судзуки бошчилик қилаётган ҳукуматнинг сиёсатидан японлар тобора норози бўлаётганлигининг асосий сабаблари қуйидагилардан иборат: мамлакат аҳолиси кенг табақаларининг иқтисодий аҳволи янада оғирлашмоқда, маъмурлар қуролланиш пойгасини авж олдириш йўлини ўтказмоқдалар. АҚШ билан ҳарбий-сиёсий иттифоқ тобора агрессив тус олмоқда. (ТАСС).

ПАЛЬМЕНИНГ МИССИЯСИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Швециянинг сиёсий арбоби У. Пальме БМТ Бош секретарининг махсус вакили сифатида Теҳрон ва Бағдодда улар ўртасидаги ҳарбий можарони тинч бартараф этишга кўмаклашиш мақсадида Эрон ва Ироқ ҳукуматлари билан музокаралар ўтказди. У. Пальме БМТ Бош секретари Х. Перес де Куэльярга ўз миссиясининг натижалари тўғрисида ахборот берди.

БМТ Бош секретарининг расмий вакили бу ерда айтишича, У. Пальменинг Эрон ва Ироқ раҳбарлари билан учрашувлари чоғида ўт очишни тўхтатишга, қўшинларни ўзаро олиб чиқиб кетишга ва можаро чиқишига сабаб бўлган проблемалар юзасидан музокаралар ўтказишга тааллуқли масалалар муҳокама қилинган.

Эрон ва Ироқ ҳукуматлари бир-бирларининг ички ишларига асло аралашиш ниятида эмасликларини билдирганлар. Ҳар иккала томон бир-бирларидан территория даъво қилмаётганликларини уқтириб ўтганлар ва ҳар иккала томон мустаҳкам тинчлик ўрнатиш истагини изҳор қилганлар.

У. Пальме, деб уқтирди сўнгра БМТ Бош секретарининг вакили, бу баёнотларни Эрон билан Ироқнинг можарога тинч йўл билан чек қўйиш истагини билдирувчи далил деб табриклаган. Бироқ, у томонларнинг позициялари можаронинг марказий масалалари хусусида бир-биридан ҳали жуда олис турибди, деган фикрни билдирди.

БМТ Бош секретари билан У. Пальме Бирлашган Миллатлар ташкилоти тинчликка эришиш йўлини қидириб топишда иккала томонга бундан буён ҳам ёрдам бера олиши учун қайси методларни ишга солишни аниқлаш мақсадида Эрон ва Ироқ ҳукуматлари билан ўрнатилган алоқани давом эттираверадилар.

АҚШ БИЛАН ХИТОЙНИНГ МАНФААТЛАРИ БИР ХИЛ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Халқаро муносабатларни кескинлаштиришга ашаддий антисоветизм сиёсатига муккасидан кеттан Р. Рейган маъмурияти шу мақсадларда «хитойча карта»дан зўр бериб фойдаланмоқда. Қўшма Штатлар билан Хитой ўртасида расмий муносабатларни тиклашга йўл очган Шанхай ахбороти имзоланган куннинг 10 йиллиги муносабати билан АҚШ давлат департаменти эълон қилган баёнот шуни яна бир карра тасдиқлади.

Баёнотда қайд этилишича, Вашингтон билан Пекиннинг «стратегик ҳамжиҳатлиги», «халқаро вазиятнинг реал факти бўлиб қолмоқда», «муштарак стратегик ва регионал манфаатлар» эса иккала мамлакат ўртасидаги «ҳар қандай ихтилофлардан анча устун бўлиб турибди».

Давлат департаменти президент Рейган билан ХХР Давлат Кенгашининг бош министри Чжао Цзиян бир-бирларига юборган мактубларнинг текстларини ҳам тарқатди. Бу ҳужжатлардан маълум бўлишича, Вашингтон билан Пекин ўзларининг ҳарбий-сиёсий алоқаларини мустаҳкамлаш йўлидаги куч-ғайратларини давом эттира берадилар. «Нью-Йорк таймс» газетаси Хитой бош министрининг жавобини таърифлаб, «Унинг мактуби ўзининг самимий руҳда эканлиги билан диққатга сазовордир», деб ёзади.

Давлат секретари А. Хейг Оқ уйнинг АҚШ ҳарбий қудратини кучайтиришга қаратилган тадбирларини Хитой томони юксак қадрлаётганини ошкора тан олганлиги маълум.

Америка қонунларининг эндиликда кучга кирган янги қоидаларига биноан АҚШ Хитой армиясига қурол-яроғ ва ҳарбий техника етказиб бериш билангина чекланмасдан шу билан бирга Хитойга ҳарбий саноат характеридаги ахборотни ҳам юбориб туриши, унга ҳарбий ёрдам бериши ҳам мумкин. ХХРни Америка қуроли ва ҳарбий техникаси билан таъминлаш масалаларида Вашингтон Пекинни аслида ҳарбий блоклардаги ўз ғарбий иттифоқчилари билан тенглаштириб олди.

Ўтган 10 йил мобайнида АҚШ ва Хитойнинг разведка маҳкамалари ўртасидаги алоқалар мустаҳкамланди, бу алоқалар давлатлар ўртасидаги муносабатлар «тўла нормаллашувидан» анча аввалоқ ўрнатилган эди. Пекин билан Вашингтон ўртасидаги махфий битим асосида Шимоли-Ғарбий Хитойда Американинг 2 та электрон разведка станцияси қурилди. Бу станцияда МРБ инструкторлари раҳбарлигида Хитой ходимлари хизмат қилмоқда.

АҚШнинг собиқ президенти Р. Никсон «Нью-Йорк таймс» газетасида эълон қилинган мақоласида Рейган маъмуриятини «Хитойдан маҳрум бўлиб қолмаслик, бу мамлакатни Америка таъсир доирасида сақлаб қолиш учун имкони бўлган ҳамма ишни қилиш»га чақирди.

«Нью-Йорк таймс» газетасининг хабаридан маълум бўлишича, айни шу мақсадда АҚШ ва Хитой вакилларининг жадал махфий музокаралари Пекинда бир ойдан кўпроқ вақтдан бери давом этмоқда.

Инсон ва табиат

МАНГУ МАВЖЛАНАДИ ОРОЛ ДЕНГИЗИ

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

●

Бундан тахминан етмиш йилча муқаддам академик Лев Семёнович Бергнинг Орол денгизига бағишланган илмий китоби босилиб чиққан. Ажойиб рус олимини Орол денгизи тиниқлигига кўра Женева кўлидан ҳам мовийроқ, суви эса унга нисбатан анча илиқ эканлиги мафтун этган эди. «Орол денгизидек улкан сув ҳавзаси, — деб ёзади академик, — теварак-атроф иқлими «юмшаши»га, мўътадиллашувига, ҳеч шубҳасиз, катта таъсир этади».

Ўша кезлари, қолаверса, олтмишинчи йилларга қадар Орол денгизига йил давомида Амударё 80, Сирдарё 40 куб километр сув келтириб қуярди. Аммо кейинги пайтда қишлоқ хўжалигининг жадал ривожланиши, катта-катта сув омборлари барпо этилиши ва бошқа сабаблар туфайли Оролнинг икки дарёдан оладиган «улуши» қисқариб борди. Оқибатда денгиз саёзлаша бошлади, 1961—1977 йилларда унинг сатҳи 6 метр пасайди.

Орол денгизини сақлаб қолиш муаммоси юзага келди. Бу ҳақда кўплаб илмий асарлар босилиб чиқди, газета-журналларда кўплаб мақолалар эълон қилинди, хилма-хил таклиф лойиҳалари, ажойиб ғоялар ўртага ташланди. Иқтисод фанлари доктори Э. Акрамов билан П. Ибатуллинларнинг республика «Билим» жамияти томонидан «Фан ва техника» сериясида чоп этилган «Орол денгизи яшаб қолмоғи лозим» китобчаси ҳам шулар сирасига киради.

Орол сувининг ҳар бир килограммида 18 грамм туз бор. Бу жаҳон океани ўртача шўрлигидан тахминан икки баравар оздир. Ҳолбуки, дарёлар ҳар йили унга 32 миллион тонна туз келтириб туради. Шунга қарамай, унинг тузи кўпаймайди.

Денгизнинг яна бир ажойиб «қилиғи» бор Ундаги сув юзи ҳеч қачон бирдек турмайди. Ҳавза дам лиммо-лим тўлган косадек бўлса, дам кўз ўнгингизда соҳилдан чекинади. Бундай тебраниш кўлами уч метргача боради. Орол билан Каспий сатҳидаги тебранишлар ўртасида аллақандай қонуният борлиги маълум бўлди. Улар бир-бирларидан бир неча юз километр олисда жойлашган, шунга қарамай, Оролнинг суви пасайса, Каспийники лиммо-лим бўлади ёки аксинча.

1868 йилдаёқ инженер Яков Демченко атроф ўлкалар иқлимини яхшилаш учун Орол — Каспий паст текислигига сув чиқариш назариясини ўртага ташлаб, бу ҳақда 1900 йилда Киевда китоб нашр қилдирган. Ушандаёқ автор Сибирь дарёлари ўзанини ўзгартиб, шу асосда Каспий ва Орол денгизлари базасида улкан сув ҳавзасини вужудга келтириш фикрига келган.

Китобчада Орол денгизи хусусида бундай қизиқ мисоллар кўп. Энг асосийси суви йилдан-йилга камайиб кетаётган Орол денгизини асраб қолиш, унинг ўсимлик ва ҳайвонот дунёсини авлодларга авайлаб етказиш муаммоси устида кенг фикр юритилган.

Жонажон партия ва ҳукуматимизнинг табиат муҳофазаси ҳақидаги бемисл ғамхўрликлари Сибирь дарёлари сувининг бир қисмини келгусида Орол денгизи ҳавзасига оқизишга қарор қилингачида ҳам ўз аксини топади. Бу улкан тадбир лойиҳаси совет фани ва техникасининг муваффақиятлари асосида, мамлакатимизнинг сув хўжалиги қурилишида орттирилган тажрибадан фойдаланилган ҳолда ишлаб чиқилмоқда. Китоб муаллифлари мазкур проблема устидаги ишларда республика илмий тадқиқот муассасалари иштироки хусусида ҳам тўхталиб ўтганлар.

«Ўзбекистон» нашриёти кенг китобхонларга мўлжаллаб нашр этган бу рисоладан география дарсларида, ўлкашунослик тўгаракларида қўшимча материал сифатида фойдаланиш мумкин.

А. АБДУРАҲМОНОВ,
ўқитувчи.

СОРА ЭШОНТЎРАЕВА—70 ЁШДА

САҲНАМИЗ ЮЛДУЗИ

Сора Эшонтўраева... Халқимизга яхши таниш бу номда икки олижаноб фазилат мавжуд. Бири унинг ўзбек совет театри, умуман, маданиятимиз тарихи билан чамбарчас боғлиқлигидир. Чунончи, театримиз тарихига зарварақ бўлиб кирган Дилбар ва Дездемона, Онахон ва Лауренсия, Гулойин ва Луиза, Жамила ва Офелия Гули ва Жульетта, Ҳуррият ва Иокаста каби саҳна образларини Сора опасиз тасаввур этиш қийин. Иккинчи фазилат — мўъжизакор актриса саҳнада яратган Дилбар, Жамила, Гули, Гулойин, Онахон, Тошхон, Ҳуррият сингари қатор образлар. Уларда ўзбек хотин-қизларининг узоқ ўтмишдан тортиб, ҳозирги кунимизгача кечган тақдири акс эттирилган. Бу ҳам ўзига хос тарих, бироқ, бадиий ижодиёт тарихигина эмас, балки, ўзбек хотин-қизларининг кўп асрлик ижтимоий тарихи ҳам деса бўлади. Бу умум тарихда саҳнамиз юлдузи Сора опа тақдирининг маълум бир даври ўз аксини топган. Хуллас, Сора Эшонтўраева тимсолида тарих ва тақдир мужассамланиб, бир-бирини тўлдириб, бойитиб келмоқда.

Ана шу ҳам ижодий, ҳам ҳаётий жараён Сора опанинг 1927 йилда Москва драмстудиясини тугатиб, Ҳамза номли ўзбек давлат Академик драма театри саҳнасида ижодий фаолиятини бошлаган даврдан буён давом этиб келмоқда. Мана, шунга ҳам эллик беш йил бўлди. Шу йиллар мобайнида Сора опа талқинида турли давр, турли миллат, турли ёш, турли ижтимоий табақа, турли тақдир ва табиатга эга бўлган юздан ортиқ аёллар образи саҳнада жонли ҳаёт кечирди. Яратилган образнинг ҳар бири, катта-кичиклигидан қатъи назар, актриса маҳоратининг шаклланиши ва камолотга етиш йўлида маълум даражада ижодий поғона бўлди.

Эътиборли томони шундаки, Сора опа рус ва жаҳон драматургиясини ўрганиш, ўзлаштириш билан ижодий изланишларини бошлади. У яратган Анна Андреевна («Ревизор»), Адельма («Маликаи Турандот»), Беатриче (Икки бойга бир малай»), Лауренсия («Қўзибулоқ қишлоғи») каби қатор образлар актрисанинг саҳна «сир»ларини англаши, ўз ижодий йўлини аниқ белгилаб олишида ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди.

1928 йилда саҳнада К. Яшиннинг «Икки коммунист» драмаси қўйилади. Спектаклдаги Дилбар С. Эшонтўраеванинг ўзбек совет драматургияси асарида ижро этган биринчи йирик роли эди. Санъаткорнинг эътирофича, Дилбар — шахсан ўз бахти ёки хотин-қизлар озодлиги учунгина эмас, балки, умуман янги социалистик ҳаёт курашига умр йўлдоши коммунист Арслон билан биргаликда бел боғлаган кучли, ақлли, жасур совет аёлидир.

Дилбар образининг мантиқий давомини С. Эшонтўраева К. Яшиннинг 1936 йилда саҳналаштирилган «Номус ва муҳаббат» драмасидаги Онахон қиёфасида ифодалайди. Онахонда Дилбарнинг ижтимоий мавқе жиҳатдан бир мунча улғайганлигини кўрамиз. Бу ерда ҳам Сора опанинг қаҳрамони курашади, бироқ, босмачиларга қарши эмас, колхозни мустаҳкамлаш, пахта ҳосилини ошириш учун жонбозлик қилади, эски урф-одатларга, хурофий қарашларга аёвсиз қарши чиқади. Онахон Дилбар сингари олисга қарайди, у ҳам биргина ўз тақдирини ўйламай, бутун халқ истиқболини кўзлаб иш тутади. Актриса ўз қаҳрамонини кенг фикрли, салобатли, ишчан, олижаноб шунинг билан бирга назокатли, иффатли аёл сифатида тасвирлайди.

Замондош образнинг талқинига эртаги кун назаридан ёндашиш натижаси бўлса керак, Дилбар, Онахон сингари образлар билан С. Эшонтўраева кейинги даврларда яратган ўзбек совет аёллари образи ўртасида узвий алоқадорлик борлиги сезилади. Бунга, хусусан, Уйғуннинг «Ҳуррият» ва «Парвоз» драмаларидаги Ҳуррият образи мисол бўлади.

Актрисанинг замондош образ-руҳига тамомила кириб кетиш, қаҳрамонининг теран фикри, ички ҳис-туйғулари билан саҳнада доимо яшай олиш маҳорати яқиндагина Ҳамза номли театрда Л. И. Брежневнинг «Қўриқ» асари асосида қўйилган спектаклдаги Екатерина Зайчукова образида ҳам яққол кўринди. Сора опа қаҳрамонининг ички ва маънавий дунёсига шу қадар кириб кетадики, ҳатто томошабин актриса саҳнада гримсиз, ўзининг ҳаётда киядиган либосида роль ижро этаётганлигини пайқамай қолади.

Сора опа талқинидаги қайси образни олманг, хоҳ бу Лауренсия, хоҳ Катерина, хоҳ Гулойин, хоҳ Любовь Яровая, хоҳ Густа Фучик, хоҳ Ҳадича бўлсин, уларнинг ҳаммасида давр нафаси бор, ҳар бири ўзига хос ижтимоий ҳаёт фалсафасига эга.

Моҳир санъаткор бу образларни яратар экан, у ўз қаҳрамонларининг заминида муаллиф томонидан белгиланган илғор гуманистик ғояларни чуқурлаштиришни, замон билан ҳамнафас фикрларни ойдинлаштиришни, шу бугунги воқеликдаги ижтимоий жараёнларга образ орқали ўз муносабатини билдиришни асосий мақсад қилган. Ана шу ғоят муҳим ҳол Жамила, Гули, Офелия, Дездемона, Иокаста каби нодир образларда ҳам равшан кўзга ташланади.

Жамилани моҳир актриса ижросида кўрганимизда, Солиҳбойлар дунёси ўзини қанчалик зўр деб билмасин, ҳақиқий инсон кудратига бардош беролмайди деган, фикр ҳосил бўлади. Сора опа Жамиласининг классик талқини ҳам, ғоявий кучи, эмоционал таъсири ва замонавийлик моҳияти ҳам ана шунда.

Сора Эшонтўраева яратган образлар ўзининг ижтимоий моҳияти, психологик аниқлиги, ўз қиёфаси билан ажралиб туради, уларнинг бири иккинчисини такрорламаган. Санъаткорнинг актёрлик маҳорати борасидаги яна бир хислати — образнинг тадрижий ривожини, характерини, фикр ва ҳиссиётини спектакль давомида изчил ва аста-секин очиб, саҳнадан саҳнага улғайтириб боришдир.

Образнинг талқинига замон нуқтаи назаридан ёндашиш, унинг ички ва ташқи уйғунлигини мантиқан топиш, воқеалар жараёнида қаҳрамоннинг характерини изчил ривожлантириб, чуқурлаштириш, ижтимоий ва психологик қиёфасини тўғри аниқлаш, яширин ҳис-туйғуларни юзага чиқариш — буларнинг барчаси Сора опага бадиий ва ғоявий жиҳатдан яхлит, мукаммал ва кўркам образлар яратиш имконини беради.

Шундай қилиб, Сора Эшонтўраева замонамизнинг пешқадам реалист санъаткори, машҳур актрисаси сифатида шуҳрат қозонди. Эллик йил давомида катта ижодий йўлни босиб ўтиб, қатор саҳна дурдоналарини яратиб, ўзи ҳам ўзбек совет саҳнасининг ёрқин юлдузига айланди.

Коммунист санъаткор Сора Эшонтўраева улкан ижодкоргина эмас, йирик жамоат арбоби ҳамдир. У 1938—1946 йилларда Ўзбекистон ССР Олий Советининг, 1946—1958 йилларда эса, уч марта СССР Олий Советининг депутати қилиб сайланди. 1942 йилдан бошлаб неча йиллар давомида Совет Иттифоқи Тинчлик комитетининг аъзоси сифатида иш олиб борди, Варшава ва Венада ўтказилган тинчликни ҳимоя қилиш халқаро конгрессларида иштирок этди. Ҳозирги вақтда Сора опа Ўзбекистон Театр жамияти правлениеси Президиумининг раисидир.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати Сора Эшонтўраеванинг кўп миллатли совет театри санъатини ривожлантиришдаги катта хизматлари учун унга 1951 йил да «СССР халқ артисти» деган фахрий унвон берди. Бундан ташқари моҳир санъаткор Ватанимизнинг олий мукофотлари — икки марта Ленин ордени, беш марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени «Ҳурмат Белгиси», Халқлар дўстлиги ордени ва бир қанча медаллар билан тақдирланган. Ҳурматли санъаткоримиз СССР Давлат ва Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотларининг лауреатидир.

Халқимизнинг ифтихори, севимли актрисамиз Сора Эшонтўраевани шонли юбилей билан чин қалбдан табриклаб, унга сиҳат-саломатлик, янги ижодий ютуқлар тилаймиз.

Фрунзе ЖЎРАЕВ,
санъатшунослик кандидати.

Сора Эшонтўраеванинг ижодий камолотида ўзбек маданиятининг таниқли арбоблари, машҳур ёзувчилар билан бўлган ўзаро ижодий алоқа ва ҳамкорлик, мулоқотларнинг роли катта. Масалан, моҳир актриса Ўзбекистон ССР халқ шоираси, СССР Давлат мукофоти лауреати Зулфия билан қадрдон дўст. Бу яқинликка, дўстликка ҳар қанча ҳавас қилса арзийди. Суратда: С. Эшонтўраева Зулфия билан.

С. Маҳкамов фотоси.

ЛИТВА ШОИРИГА МУКОФОТ

Мирзачўллик жасур ўғлон, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Турғун Аҳмедов Литванинг Алитус шаҳрини немис-фашист босқинчиларидан озод қилишда матонат кўрсатиб, қаҳрамонларча ҳалок бўлган эди. Ўзбек ўғлонининг жасоратидан илҳомланган литвалик таниқли шоир ва ёзувчи Виктор Ватис у ҳақда достон ёзишга киришди. Адиб қаҳрамон туғилиб ўсган Мирзачўлда бўлиб унинг қариндош-уруғлари, ҳамшаҳарлари, дўстлари билан учрашди ҳамда «Мангулик сари қадам» номли ажойиб асар яратди. У деярли ҳар йили сирдарёлик бунёдкор ёшлар, ўқувчи ва студентлар орасида бўлиб учрашувлар ўтказиб, уларнинг қаҳрамонона яратувчилик ишлари ҳақида поэтик ва публицистик асарлар яратмоқда.

У Ўзбекистон пахтакорлари, хусусан Мирзачўлда олиб борилаётган улуғвор ишлар ҳақидаги таассуротларини бойитиш, икки халқ ўртасидаги дўстлик алоқаларини янада мустаҳкамлаш ишига муносиб ҳисса қўшмоқда.

Сирдарё область комсомол комитети Виктор Ватиснинг ана шу хизматларини муносиб тақдирлаб, унга область комсомоли мукофотининг лауреати деган шарафли унвон берди.

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Мультфильм. 10.00 — Тирилиш. Бадиий фильм. 2-серия. 11.45 — Горнчилар, қаердасиз! 12.30 — ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.20 — Концерт 16.45 — Шахмат мактаби. 17.15 — Бил ва уддала. 18.00 — СССР халқлари қишки спартакиадасида. 18.30 — Миллионлар ленинча университети. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Концерт. 20.00 — Футбол. Кубок эгалари кубоги. Чорак финал. «Легия» (Польша) — Динамо (Тб). 21.30 — Время. 22.05 — Фильм-концерт. 23.30 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Оналар мактаби. 10.05 ва 12.05 — Испан тили. 10.35 ва 11.35 — Физика. 11.05 — Уйғониш даврининг санъати. 2-кўрсатув. 12.40 ва 13.40 — Физика. 13.10 — Ҳужжатли фильм. 14.10 — А. Салинский пьесалари. 15.00 — Мен — терговчиман. Бадиий фильм. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Халқаро панорама. 19.45 — Фильм-концерт. 19.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Ҳамдўстлик, 21.10 — Илмий-оммабоп фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Макс Линдер компанияси. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Жамиятшунослик. 12.00 — Телефильм 12.30 — Жамиятшунослик. 13.00 — Юмбовари. Спектакль. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Қўқон тикувчилик фабрикасида. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қисқа метражли бадиий фильмлар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Третьяков галереясининг дурдоналари Тошкентда. 21.30 — Время 22.05 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 22.25 — Тақдиринг қўлингда. Бадиий фильм. 23.40 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Телефильм. 18.30 — Реклама. 18.50 — Назарий механика. 19.50 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА 8.30 — Эстрада концерти. 9.30 Халқ талантлари концерти. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Малши. 14.00 — Табаррук замин. 15.00 — Олис масофаларда ва мураккаб шароитларда хизмат қилаётган гидрометеостанциялар ходимлари учун эшиттириш. 18.15 — Ёшлик. 19.25 — Най наволари. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Л. Қаюмов. Меҳри дарё ҳикоя. 21.30 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Радиотингловчилар таклиф этган программа асосида концерт. 23.10 — Баскетбол бўйича СССР чемпионати. «Университет» — «Красний котельщик» (Таганрог). 23.20 — Дам олиш концерти.

Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлиги
ТОШКЕНТ ГЎШТ САНОАТИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ ҲУЗУРИДАГИ
ЎҚУВ КОМБИНАТИ
1982—83 ўқув йили учун
қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Саллохлар, гўштни суякдан ажратувчилар, колбаса ишлаб чиқариш учун қийма тайёрловчилар, колбаса батонларини боғловчилар, совутиш қурилмалари бўйича мутахассислар, сут ва сут маҳсулотларини ишлаб чиқариш бўйича мастер ёрдамчилари ва аппаратчилар, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика бўйича слесарлар.

Ўқув комбинатига 8—10 синф маълумотига эга бўлган 18 ва ундан юқори ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати 4—6 ой.

Ўқишга кирганлар ётоқхона, иссиқ овқат ва стипендия билан таъминланадилар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: маълумоти тўғрисида аттестат ёки справка, соғлиги тўғрисида справка (286-форма), турар жойидан справка, 3х4 см. ҳажмида 4 та фотосурат, паспорт ҳамда турар жойида жойлашган гўшт ва сут комбинатидан йўлланма.

Ўқишни битирганлар махсус мутахассислик бўйича гувоҳнома оладилар.

ҲУЖЖАТЛАР қабул қилинмоқда.

Ўқиш — 1 апрелдан бошланади.

Бизнинг адрес: Тошкент область, Калинин райони, Ўртаовул посёлкаси, ўқув комбинати (131-автобуснинг охирги бекати).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг
«УЗБЕКСЕЛЬМАШ» ишлаб чиқариш бирлашмаси базасидаги
214-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

токарь универсал (токарь-каруселчи, программа билан бошқариладиган станокларнинг операторн), саноат ускуналари бўйича слесарь-ремонтчи, электр пайвандчи, слесарь-механик-йиғувчи, фрезерчи, электромонтажчи, машинада қолипловчи, слесарь-асбобсоз, штамповкачи, электрон-ҳисоблаш машиналари ремонти ва хизмати бўйича электромеханиклар.

Ҳамма ихтисосликлар бўйича ўқиш муддати 1 ва 3 йил.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Қабул қилинганлар уч маҳал овқат ва кийим билан таъминланадилар.

Билим юртининг 3 йиллик курсини битирганларга ўрта маълумот ҳақида аттестат ва 2 хил мутахассислик бўйича диплом берилади.

Билим юртини битириб олган аттестатдаги баҳоларининг ўртача бали 4,5 бўлганларга олий ўқув юртларига киришда имтиёзлар берилади.

10-синф ҳажмидаги билим юртини битирганлар билим юртини тугатганлиги ҳақида аттестат оладилар. Ўқиш муддати 6 ой ва 1 йил.

Билим юртини битирган ўрта маълумотлиларга ҳам билим юртини тугатганлик тўғрисида аттестат берилади.

Ўқувчиларга ҳар ойда 76 сўмдан стипендия, ишлаб чиқариш практикаси давридаги меҳнат ҳақининг 33 проценти берилади. Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртида спорт секциялари, вокаль чолғу ансамбли ва миллий чолғу асбоблари ансамбли тўгараклари доимо ишлайди.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Ўқишга 8—10 синф ҳажмида маълумотли, 15 ёшдан 25 ёшгача бўлган йигит-қизлар қабул қилинади.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ёзилган ариза, турар жойидан справка, соғлиги тўғрисида справка, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), 3х4 см. ҳажмида 6 дона фотосурат, таржимаи ҳоли.

Бошқа шаҳардан келган ўқувчилар турар жойларидан пропискадан ўчишлари ва билим юрти ётоқхонасига пропискадан ўтишлари ҳамда ўзлари билан шахсий учёт карточкаси, ВЛКСМ аъзолиги учет карточкаси ва комсомол билетини олиб келишлари зарур.

Ҳужжатлар ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ж. Обидова кўчаси, 70-уй (2, 16, 25, 29-трамвайлар, 8, 9, 115, 112, 72, 60, 24, 44-автобусларнинг «Ғалаба боғи» бекати). Телефон 35-08-02.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/III да **Келинлар қўзғолони.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 4/III да **Хотинимнинг эри**, 5/III да **Ёшликда берган кўнгил.**

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги республика миқёсидаги шахсий пенсионер 1944 йилдан буён КПСС аъзоси

Неъмат
РАҲМАТУЛЛАЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

АХБОРОТ

ЧОРВАДОРЛАР ҲУЗУРИДА

Андижон область Ленин район партия комитетининг ташаббуси билан ташкил этилган агитпоезд чорвадорлар ҳузурига жўнаб кетди. Агитпоезд асосан «Билим» жамияти аъзолари, савдо ва медицина ходимлари ҳамда санъаткорлардан ташкил топган. Даставвал у райондаги «Социализм» колхозида бўлди. Колхоз чорвадорлари «КПСС XXVI съезди ва партия Марказий Комитетининг ноябрь (1981) Пленуми қарорлари асосида чорвадорларнинг муҳим вазифалари» ҳақида лекция тингладилар. Район марказий касалхонаси шифокорлари эса чорвадорларнинг саломатлигини кўздан кечиришди. Учрашув сўнггида район маданият уйининг ёш талантлари чорвадорларга катта программада концерт қўйиб бердилар. Шунингдек, чорвадорлар район матлубот жамияти ташкил этган автолавкадан ўзларига керакли саноат моллари ва озиқ-овқат маҳсулотларини харид қилдилар. Агитпоезд аъзолари райондаги бўрдоқичилик пункти, Андижон паррандачилик бирлашмаси ишчи-хизматчилари ҳузурида ҳам бўлдилар.

Т. КОМИЛОВ.

ХАЛҚ УНИВЕРСИТЕТИ

Фарғона область социал таъминот бўлими ташаббуси билан жойларда социал таъминот халқ университетлари ташкил этилмоқда. Худди шундай халқ университети Кувасой шаҳар социал таъминот бўлими қошида тузилди. Университет икки йилга мўлжалланган бўлиб, 64 соатли ўқув программасини ўз ичига олади. Машғулотларга шаҳардаги саноат корхоналари турли ташкилотлар ва совхозларнинг кадрлар бўлими ходимларидан 80 киши жалб этилган. Университет машғулотларини эса партия, совет ва социал таъминот ходимлари олиб борадилар. Жойларда ташкил этилган халқ университетларида машғулотлар бошлаб юборилди.

М. БОЗОРОВ.

* * *

Шунингдек, самарқандлик **А. Усмонов** Арманистон ССРнинг тоғли Абовян районида жойлашган Арзни дам олиш масканида ўзбек совет адабиётига бағишлаб китобсеварлар конференцияси бўлиб ўтгани ва унда китобсеварлар Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон шеърларидан намуналар ўқишгани ҳақида хабар қилади.

— Пойтахтдаги Октябрь район адвокатлар юридик консультацияси биносида Октябрь, Ленин, Чилонзор районлари адвокатларининг «Дунёга-тинчлик» шиори остида митинги бўлиб ўтди, — деб ёзади тошкентлик **Г. Абдувосиқова** билан **Т. Бурхонбекова.** — Митингда сўзга чиққан ўртоқлар Америка империалистларининг қуролланиш пойгасига қарши, уруш қуролларини ишлаб чиқаришни камайтиришга даъват этувчи чақириқлар билан чиқдилар.

Аксарият хатларда қишлоқларни ободонлаштириш, аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишнинг тобора яхшиланиб бораётганлиги, янги қурилишлар авж олаётганлиги ҳақида гап боради. Хоразмлик **Б. Жуманиёзов** Хива район хўжаликларида минг бошга мўлжалланган молхоналар қурилиши тезкорлик билан олиб борилаётгани ҳақида ёзса, самарқандлик **З. Равшанов** Большевик районидаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхози чўлқуварлари бу йил 235 гектар янги ер ўзлаштириш борасида қизғин меҳнат қилишаётгани, айни шу кунларда эса хўжалик деҳқонлари «Самаркандводстрой» трестига қарашли 5-механизациялашган кўчма колонна қурувчилари билан ҳамкорликда кунига 10—15 гектар кўриқ ер ўзлаштиришга эришаётганини хабар қилади. «Меҳнатдан бахт топиб», сарлавҳали хабарида бухоролик Адолатхон **Тожиева** Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозининг илғор бригадири Улуғ Ватан уруши ветерани, Ленин ордени кавалери Мухтор Орипов ҳақида ҳаяжон билан ҳикоя қилади. Орипов 31 йилдан буён бир бригадада меҳнат қилиб, ҳосилдорликни 9 центнердан 70 центнерга олиб чиқди. У тўққиз фарзанднинг отаси. Партия ва ҳукуматимиз М. Ориповнинг ҳалол меҳнатларини муносиб тақдирлади-лар. Яқинда у «ГАЗ 24— Волга» автомашинаси билан мукофотланди.

СПОРТ ◆ СПОРТ ✦ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ✦ СПОРТ ✦ СПОРТ ✦ СПОРТ ✦ СПОРТ

Суратда: «Университет» командасининг ҳар бир ғалабасига ўзининг чаққон ва чаплдастлиги билан ҳисса қўшган ҳужумчи Сергей Гаврилов.

Ф. Қурбонбоев фотоси. (ЎзТАГ).

БАСКЕТБОЛ:

«УНИВЕРСИТЕТ»— ОЛИЙ ЛИГАДА

Баскетболчиларимизнинг кучлилар қаторидан жой олишлари осон бўлмади. Ленин «Университет» йигитлари мамлакат чемпионатининг қийин ва масъулиятли учрашувларини кўтаринки руҳда ўтказишга астойдил ҳаракат қилдилар. Чунончи, Свердловск, Владивосток ва Тошкент шаҳарларида давом этган саралаш учрашувларида ҳамжиҳатлик билан ўйнаган баскетболчиларимиз пешқадамликни қўлдан беришмади. Улар ўз группаларида Свердловскнинг «Уралмаш» командаси билан бирга финалга йўлланма олишди. Қолган уч группадан Москванинг «Алмаз», Таганрогнинг «Красний котельщик», Хабаровскнинг «Локомотив», Харьковнинг «Строитель», Риганинг СКА ҳамда Николаев кемасозлик институти каби коллективлар сараланиб, финалга йўл олишди.

Чемпионат низомига кўра ана шу кучли саккиз коллектив ўртасида икки даврали финал ўйинлари ўтказилиши керак эди. Ҳал қилувчи баҳсларнинг биринчи давра ўйинлари Рига шаҳридаги «Даугава» спорт саройида бўлиб ўтди. Бунда «Университет» командаси етти учрашув ўтказиб, олти марта ғалаба нашидасидан баҳраманд бўлди.

Баскетболчиларимиз республика пойтахтининг «Динамо» теннис саройида давом этаётган сўнгги давра ўйинларини ҳам ҳужумкорлик билан бошладилар. Жумладан, «Университет» йигитлари «Уралмаш» (92:81) «Строитель» (101:89), «Алмаз» (113:80), Рига армиячилари (93:80), Николаев кемасозлик институти (91:80) коллективларидан устун келиб, жами очколарини 23 тага етказишди. Бу билан баскетболчиларимиз қолган икки учрашув натижасидан қатъи назар муддатидан илгари биринчи лига чемпиони сифатида олий лигага йўлланма олишди.

Шундай қилиб «Университет» баскетболчилари устозлари — республикада хизмат кўрсатган тренер А. Адисман, А. Краулин ва Р. Ицковларнинг ҳамда минглаб мухлисларнинг ишончини оқладилар. Команданинг олий лигага чиқишига маҳоратли баскетболчилардан Г. Авдеев, Д. Сухарев, В. Филюшкин, С. Гаврилов, В. Семин, Н. Бузляков ҳамда В. Майстеренколар катта улуш қўшдилар. Ёшлар шижоатига СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери, Олимпиада чемпиони А. Жармуҳамедовнинг тажрибаси асқотиб турди. Биз ўз олдига қўйган вазифани муваффақиятли уддалаган «Университет» баскетболчиларини мухлислар номидан қизғин қутлаймиз.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ПЕЧКАДАН ЧИҚҚАН СОВУТ

Кекса печкачи Александр Орлов печка тузатгани бориб уйига совут билан қайтди. Бу ажойиб нарса уни Кашин шаҳри яқинидаги Стражков қишлоғида камида уч аср кутиб ётган.

Орлов тузатмоқчи бўлган печка камида юз йил одамларни иситган, нон пиширган — уйининг деворлари путурдан кетиб, қайта-қайта тузалган бўлса-да, унинг қайноқ қалби яшайверган. Ниҳоят печка ҳам путурдан кета бошлаган. Уста печка ғиштларини кўчириб олаётиб, печканинг пойдевори ундан ҳам кўҳна эканлигини сезди. Ғишт устидаги кесакни кўчирган эди, тагидан бут-бутун, лекин занглаб кетган совут чиқди.

Хўш, у бу ерга қандай тушиб қолган? Қишлоқнинг Стражково деб аталиши бежиз эмас. Бир вақтлар у «Князь қишлоғи» бўлган ва унда князь Кашинскийларнинг дружинаси турган. Сўнгра Стражковода ўқчилар яшаганлар (улар ҳам совут тутганлар).

Афтидан совут эгаси уни печка остида дафна сифатида яширган. Чунки қадим замонларда жуба жуда қиммат турган. Масалан, ака-ука мерос бўлишаётган бўлса шулардан бирига бутун уй-жой тегиб, иккинчисига жубаларнинг ўзигина қолса ҳам тақсимот адолатли ҳисобланган.

Совутда 20 мингтагача ҳалқа бор. Уни ясаш учун аввало сим тайёрлаб, уни спираль қилиб ўраб чиқиш, спиралларни ҳалқа қилиб кесиш керак бўлган. Бу ҳалқалар бир-бири билан бириктирилган, чунончи ҳар бир ҳалқанинг учлари яссиланиб, бир-бирига мос келтирилган ва тешилиб орасидан парчин мих ўтказиб маҳкамланган. Ҳалқанинг диаметри эса 1 сантиметрдан ошмайди. Бу ишнинг ҳаммаси қўлда қилинган. Унинг нархи ҳам шундан келиб чиққан.

Энди совут таъмирланади. Сўнгра Кашин ўлкашунослик музейида совутнинг аниқ ёши белгиланади. Печкачи Орлов уни шу музейга келтирди.

(ТАСС).

Редактор ўринбосари
А. НАБИХУЖАЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент — П, Ленин кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-35-53, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-31-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 01824. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 53. 10'